

დღის მთავარი მოთხოვნა

2

ქუჩაში მოხატულა ყველა პარტია არაკონსტიტუციურად უნდა გამოცხადდეს!

პაპიაშვილი

თუ ვინმე დაპირდაპირებს, რომ NGO-ების ბუნდოვანება არის უკეთესი, ვიდრე მათი გამჭვირვალობა, თუ ვინმე დაპირდაპირებს, რომ ოჯახური ფასიულობის და არასრულწლოვანთა დაცვა არ არის მნიშვნელოვანი, მაშინ კი გაბონო, მაგრამ ანაზ სჭირდება ჯანსაღი დისკუსიები და არა ასეთი უხეში საუბრები, რასაც ჩვენ ხშირად ვინახავთ ხოლმე.

მანანა ჩიტიშვილი

ქართლი, როგორც ბაროზობილი დედაჩემი, გადატყაველ მუსლიმთაგან მისვინია...

7

შემოდგომის გუზები ისევ მნარად იკვირებინან!

..რომ დაილუპე, ქვეყანამ ირის და არავისზე გაზედო ძვირი, შენ აირჩიე შავი – და ისიც არა მერანი – არამედ ვირი

3

ადიშარ გვენატაძე: ..რომთა შემოუთვალა ჩვენს პრემიერს, კაფუში ვინაზურტოთ — კახა, გაურკვეველი სქისის წარმოშობის აღმინანებთან საუბარი რა ვაშკახუბის საქმეა!"

8

ჩვენი ოჯახის უროლოგი

არჩილ ჩხოტუა: უხმოთიდან ჩამოტანილი ჩემი „ფასდაუღებელი ნადავლის“ მადლი...

5

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის რექტორი მესხიაშვილი და აკადემიურ წრეებს მესხიაშვილის საერთაშორისო დღის ულოცავს

სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტებისა და ცენტრების სამეცნიერო-აკადემიურ წრეებს და ნაყოფიერ მოღვაწეობას უსურვებს. ამის შესახებ ინფორმაციას სტუ ავრცელებს.

„წელს 23 წელი სრულდება მას შემდეგ, რაც UNESCO-მ 10 ნოემბერი მეცნიერების საერთაშორისო დღედ გამოაცხადა. 2001 წლიდან, მსოფლიო მასშტაბით, ყოველწლიურად ვიკრიბებით მეცნიერები, რათა ფართო საზოგადოებას მივანოლოთ ინფორმაცია უახლესი მიღწევების შესახებ.“

10 ნოემბერი ხაზს უსვამს მეცნიერების აქტუალობას ჩვენს ყოფით ცხოვრებაში. პროგრესი შეუძლებელია მეცნიერების გარეშე, – ეს უნდა გავაცნობიეროთ ახალმა თაობამ და გამოიყენოს ყველა შესაძლებლობა, რომელსაც სახელმწიფო აძლევს.

საქართველოში მეცნიერებამ რთული გარდამავალი პერიოდი გაიარა. იყო დრო, როცა ტექნოლოგიებისა და ინოვაციების განვითარება სერიოზული რისკის ქვეშ იდგა.

დღეს, საბედნიეროდ, მეცნიერება არის საქართველოს მთავრობის, პრემიერ-მინისტრ ირაკლი კობახიძის, საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის სამინისტროს, მინისტრ ალექსანდრე ნულაძის სამოქმედო გეგმის პრიორიტეტული ნაწილი. ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებაში მეც-

ნიერების განვითარების ხელშეწყობა მნიშვნელოვანია, ამ მიმართულებით, ხელისუფლების ინიციატივითა და მხარდაჭერით, არაერთი პროექტი ხორციელდება საქართველოში აკრედიტებულ უმაღლეს სასწავლებლებში, მათ შორის, საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტში.

მეცნიერების განვითარებაში, საქართველოს სწრაფ სოციალურ-ეკონომიკურ განვითარებასა და კეთილდღეობაში უდიდესი წვლილი შეაქვს მსოფლიო მნიშვნელობის მიღწევებისა და მაღალი სამეცნიერო ავტორიტეტის მქონე მეცნიერთა გაერთიანებას, საქართველოს მეცნიერებათა ფრონულ აკადემიას, აკადემიკოს როინ მეტრეველის ხელმძღვანელობით.

დღეს ქართველი მეცნიერები მოღვაწეობენ ევროპის, აზიისა და ამერიკის წამყვან უნივერსიტეტებსა და უდიდეს კვლევით ცენტრებში.

ჩნდება მეტი შესაძლებლობა, გაცილებით მეტი მკვლევარი, მათ შორის ახალგაზრდა ჩაერთოს სამეცნიერო კვლევებში, ჩვენი რიგები ნიჭიერი ახალგაზრდა თაობით ივსება. წარმატებებს ვუსურვებ მათ!

მეგობრებო! კიდევ ერთხელ გილოცავთ პროფესიულ დღეს და ნაყოფიერ სამეცნიერო

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის რექტორმა, საქართველოს რექტორთა მუდმივმოქმედი კონფერენციის თავმჯდომარემ, აკადემიკოსმა და ვიცე-რექტორმა საუნივერსიტეტო საზოგადოების და საქართველოს რექტორთა მუდმივმოქმედი კონფერენციის სახელით, მეცნიერების საერთაშორისო დღე მიულოცა ქართველ და უცხოელ კოლეგებს, საქართველოს მეცნიერებათა ფრონულ აკადემიას, საქართველოში აკრედიტებული უნივერსიტეტების რექტორებსა და მეცნიერებს, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის,

მოღვაწეობას გისურვებთ, – აღნიშნულია აკადემიკოს დავით გურგენიძის მიმართვაში.

ინფორმაციისთვის: 10 ნოემბერს მეცნიერების საერთაშორისო დღის აღნიშვნის მთავარ მიზანს საზოგადოებრივ ცხოვრებაში მეცნიერების მნიშვნელოვანი როლის ხაზგასმა, მეცნიერების უახლესი განვითარების შესახებ მოქალაქეების ინფორმირება და ახალი სამეცნიერო საკითხების განხილვაში საზოგადოების ჩართულობის ხელშეწყობა წარმოადგენს.

გალაკტიონი: ევროპა ვ, გახსოვს?

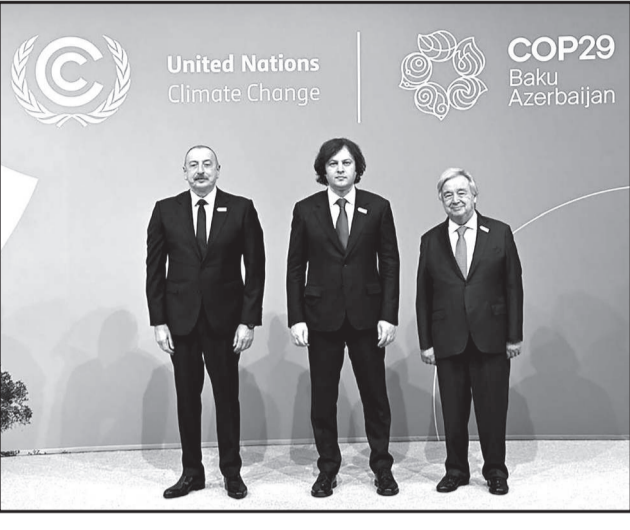
ევროპა, გახსოვს, რომ ვარსებობდი? შენ მწუხარებას არ მისცე თავი, გზაში შეგვხვდება მერანი ორი - ერთი თეთრი და მეორე შავი. თუ მოახერხებ თეთრზე შექცობა, არ შეგეშინდება მისი კისრულის, ის ფეხით კლდეებს გადავტყდობა, შენ - ნათელ მხარეს გადავისროლის, მაგრამ თუ შავზე მოხვდი შეცდომით - საამსოლოლოდ არ ევარგები, მწარედ იხანებ მასზე შექცობით, სადმე წყელიადმი გადიკარგები. რომ დაილუპე, ქვეყანამ იცის და არავისზე გაბეღო ძვირი, შენ აირჩიე შავი - და ისიც არა მერანი - არამედ ვირი.

გიორგი გახიძე 1979.

ქუთაისის წინასწარჩვენო ღონისძიებაზე ვთქვი, თუ როგორ წარმოგვიჩინან ომს მშვიდობად, ცალ ფახა დგომას - თავისუფლებად, სისრულს - ჭაშმარტყობად, იუდას ამგორს - ქართველი ხალხის სიყვარულად. გუშინ მთელი სისპნით ვინილეთ სისრულს, დამორჩილების სურვილის, არაულოვისკან მონოდავას; განსაკუთრებით უხვად კი - ქართველების სიყვარულად შეამოსაღებულნი იუდას ამგორი. და ეს ყველაფერი - ავროპის სახელით!.. შალვა პაპუაშვილი

ილჩამ ალიაძე: ორგანიზაციები სტანდარტები პოლიტიკური თვალთვალს დასავლეთის ზოგიერთ ქვეყანაში ზოგიერთი პოლიტიკოსის, არასამთავრობო ორგანიზაციისა და მედიის მოქმედების საშუალებად იქცა

- ეს მხოლოდ პოლიტიკური კულტურისა და ცოდნის ნაკლებობას აჩვენებს. დღეს აზერბაიჯანის წილი მსოფლიო ნავთობის მოპოვებაში 0.7 პროცენტია, გაზის გლობალურ წარმოებაში - 0.9 პროცენტი, მაგრამ იმ ქვეყნის ყალბი ახალი ამბების მედია, რომელიც ნავთობისა და გაზის ნომერ პირველი მწარმოებელია მსოფლიოში და 30-ჯერ მეტ ნავთობს აწარმოებს, ვიდრე აზერბაიჯანი, გვეძახის ნავთობსახელმწიფოს. სკოლს, საკუთარ თავს შეხედონ. აზერბაიჯანის წილი გაზის გლობალურ გამოწვლას მხოლოდ 0.1 პროცენტია. ეს მაჩვენებლები უნდა წარვუდგინო ჩვენს აუდიტორიას, რადგან სწორედ მას შემდეგ, რაც აზერბაიჯანი გაერთო კლიმატის კონფერენციის მასპინძელ ქვეყნად აირჩიეს, ცილისწამებისა და მანტაპის კოორდინირებული, კარგად ორგანიზებული კამპანიის სამიზნე გახდა. მეერი სხვა მნიშვნელოვანი კრიტერიუმია, რომელიც უნდა იყოს საფუძველი ქვეყნის საქმიანობის ერთგვარი შეფასებისთვის, მაგრამ არა ქვეყნის მუნიციპალიტეტის რესურსები, რომლებიც ღვთის საჩუქარია. ორი წლის წინ აზერბაიჯანმა და ევროკომისიამ ხელი მოაწერეს დეკლარაციას ენერჯეტიკის სფეროში სტრატეგიული პარტნიორობის შესახებ, მაგრამ ეს არ იყო ჩვენი იდეა. ეს იყო ევროკომისიის წინადადება, როდესაც ევროკომისიის პრეზიდენტი ორი წლის წინ ჩამოვიდა ბაქოში, რათა ხელი მოეწერა ჩვენთან ამ დოკუმენტისთვის. მათ სჭირდებოდათ ჩვენი გაზი გეოპოლიტიკური სიტუაციის ცვლილების გამო.

- ფლამანდური ინიციატივები, როგორცაა შავი ზღვის წყალქვეშა ელექტროგადამცემი და ოპტიკური ბოჭკოვანი ინტერნეტ კაბელები, ისევე, როგორც შავი ზღვის საბორნე მიმოსვლა, შეიძლება, გახდეს გარდამტეხი ინიციატივები დაკავშირებადობის სფეროში და მტკიცედ გვაქვს განზრახული მათი განხორციელების დაჩქარება. ეს ხელს შეუწყობს განახლებადი ენერჯის გადაცემას სამხრეთ კავკასიის ქვეყნებიდან ევროკავშირის მიმართულე-ბით, შეამცირებს დამოკიდებულებას ერთ მოწოდებელზე და გაამრავალფეროვნებს ენერჯეტიკულ პორტფელს. ძლიერი ქსელური კავშირის შექმნა მონაწილე ქვეყნებს საშუალებას მისცემს, რესურსები გააერთიანონ, მიწოდება და მოთხოვნა დააბალანსონ და ენერჯეტიკული მდგრადობა გააძლიერონ. გვჯერა, საქართველოს ინიციატივები, როგორცაა შავი ზღვის წყალქვეშა ელექტროგადამცემი და ოპტიკური ბოჭკოვანი კაბელები, ისევე, როგორც შავ ზღვაზე გააქტიურებული საბორნე მიმოსვლა, ეფექტურ გადაწყვეტილებებს უზრუნველყოფს ენერჯეტიკული დამოუკიდებლობისა და უსაფრთხოების სფეროში, სასურსათო უსაფრთხოებისა და სანდო ალტერნატიული სატრანსპორტო მარშრუტების მიმართულებით, განსაკუთრებით არსებული რთული გეოპოლიტიკური გარემოს პირობებში.

ქუჩაში მოხატული ყველა პარტია ანტიკორუპულია და არაკონსტიტუციურად უნდა გამოცხადდეს!

ირაკლი კობახიძე: წინასწარჩვენოდ საუბარი გვქონდა პოლიტიკური პარტიების არაკონსტიტუციურად გამოცხადებაზე, ასე თუ გააბრკელეს, შეიძლება, ეს ნაბიჯი საკონსტიტუციო უპრავლესობის გარეშე გადავდგათ!

„მამინ ხედავდით, რომ წინასწარჩვენო პერიოდი იყო უპრეცედენტოდ მშვიდი და საარჩევნო გარემო იყო კონკურენტული, ამსოლურად თავისუფალი. არჩევნების დღეს რაც შეეხება, ელექტრონული წესით ჩატარდა ეს არჩევნები და თქვენ იცით, რომ ელექტრონული წესით გაიარა რეგისტრაცია ამომრჩეველთა 90%-ზე მეტმა, ასევე ელექტრონულად ხდებოდა ხმის მიცემა და ხმების დათვლა მხოლოდ ელექტრონული წესით. ასეთ პირობებში დაუბალანსებელი ოქმებიც კი არ არსებობდა, რაც იყო 30-წლიანი პრეტენზია. ასეთი ტიპის ხარვეზებიც კი არ ჰქონდა ამ არჩევნებს. რეალურად, საზოგადოების მხარდაჭერა მიიღო „ქართულმა ოცნებამ“. ყველაფერი დანარჩენი არის ცარიელი სპეკულაციები, რასაც არ აქვს არავითარი საფუძველი. ვერავითარი ფაქტი ვერ წარმოადგინეს. ერთადერთი იყო, მაგალითად მარნეულის ოლქში ბიულეტენების ჩაყრის შემთხვევა და იქაც რეაგირება იყო მყისიერი“, - განაცხადა ირაკლი კობახიძემ. კითხვაზე, თუ რას ნიშნავს მუქარა ცესკოს წარმომადგენლებსა და დეპუტატებზე, პრემიერმა აღნიშნა, რომ ეს მუქარა არის გარკვეული მცდელობა, წავიდნენ კონკრეტული ადამიანები კონსტიტუციური წყობილების წინააღმდეგ.

ჩვენ ეს საკითხი, მეორე მხრივ, იმდენად დასუსტებულია დღეს ოპოზიცი-ცია, რომ შეიძლება ასეთი ზომების მიღება აღარც გახდეს აუცილებელი, თუმცა ცუდი არ იქნებოდა ქვეყნის გრძელვადიანი სტაბილური განვითარებისთვის“, - განაცხადა პრემიერ-მინისტრმა. მას შემდეგ, რაც ცვლილება მოხდა აშშ-ში, თავად აშშ-შიც კი აპროვანდო იმ ტიპის პარტის მიღებას, რაც მივიღეთ საქართველოს პარლამენტში, საქმე ეხება ოპოზიცი-აღმართი ინტერესების დასაცავს! ჩვენ თუ ვინმე დაგვიმტკიცებს, რომ ამ კანონში რაიმე არის ცუდი, მაშინ კი ბატონო, ვიმსჯელოთ, მაგრამ ჩვენ ვფიქრობთ, რომ თითოეული ნორმა, რომელიც არის განვირეული ოპოზიციური ღირებულებებისა და არასრულწლოვანთა დაცვის შესახებ კანონში, ემსახურება სწორედ შესაბამის ინტერესებს, ეს ემსახურება საზოგადოების და ქვეყნის ინტერესებს. იგივე ეხება გამჭვირვალობის კანონს. თუ ვინმე დაგვიმტკიცებს, რომ NGO-ების გამჭვირვალობა არის ცუდი და არა პირიქით, მაშინ

კი ბატონო, ვიმსჯელოთ. ჩვენ ყოველთვის ვიყავით ღია დისკუსიისთვის. მე პირადად, არაერთხელ მოვიხვედრე დებატებში თუ დისკუსიებში შესაბამისი სუბიექტები, მათ შორის, უცხოელი დიპლომატები, ჩვენი საერთაშორისო პარტნიორები, პროტესტის მონაწილეები, პოლიტიკური პარტიები. ყოველ ჯერზე ისინი ამბობდნენ ამ დისკუსიაზე უარს იმტომ, რომ სინამდვილეში არაფერი აქვთ სათქმელი არც სამართლებრივი და არც პოლიტიკური თვალსაზრისით, მაგრამ კიდევ ერთხელ ვაფიქსირებთ, რომ ვართ ღია დისკუსიისთვის. თუ ვინმე დაგვიმტკიცებს, რომ NGO-ების ბუნდოვნება არის უკეთესი, ვიდრე მათი გამჭვირვალობა, თუ ვინმე დაგვიმტკიცებს, რომ ოპოზიციური ფასულობების და არასრულწლოვანთა დაცვა არ არის მნიშვნელოვანი, მაშინ კი ბატონო, მაგრამ ამას სჭირდება ჯანსაღი დისკუსიები და არა ასეთი უხეში საუბრები, რასაც ჩვენ ხშირად ვისმენთ ხოლმე. ჩვენ ყოველთვის ვიყავით ღია და დღესაც მზად ვართ საჯარო დისკუსიისთვის. ძალიან მნიშვნელოვანია, რომ ეს დისკუსია შედგეს საჯაროდ, საზოგადოებამ მოისმინოს რეალურად ეს დისკუსია და გაიკვირეს, რა არის ამ დისკუსიის შინაარსი. დღემდე ჩვენ რასაც ვხედავთ, ჩვენ ვსაუბრობთ არგუმენტებით და არა იმან ამ კანონების ოპონენტები, რომლებიც არგუმენტების გარეშე აკეთებენ უხეშ განცხადებებს. ამიტომ არის მნიშვნელოვანი, რომ შედგეს საჯარო დისკუსია. საზოგადოების თვალწინ უნდა შედგეს ასეთი საჯარო დისკუსია. კიდევ ერთხელ ვიმეორებ, თუ ვინმე დაგვიმტკიცებს, რომ ან ერთი ან მეორე მიმართულებით რაიმე სამართლებრივი პრინციპები ირღვევა, ან სხვა კუთხით არის პრობლემური ესა თუ ის კანონი, კი ბატონო, მაგრამ ჩვენ გვჭირდება არგუმენტები ამასთან დაკავშირებით“, - განაცხადა პრემიერ-მინისტრმა.

შეშვების ბუზები ისევ მნარად იკბინებიან!

11 ნოემბერს თბილისში 8 ქვეყნის საბარაო ურთიერთობათა კომიტეტის თავმჯდომარეების დაღვაძლება ჩამოვიდა. იმ დღესვე გაიმართა შეხვედრა პრეზიდენტთან და პარალელურად, ორგანიზაციის სახელმძღვანელო აქცია, რომელსაც საბარაო კომიტეტის პრეზიდენტი ხელმძღვანელობდა.

ედუარდ გვენეტაძე:
„როტა შეშვითა და ჩვენს პრეზიდენტს, კაფეში ვისაუბროთ — კახა, გაურკვეველი სქესის წარმოშობის ადამიანებთან საუბარი რა ვაუკაცხების საქმეა!“

ვიდობიანად, ამას მნიშვნელობა არა აქვს. ნებისმიერ შემთხვევაში ეს იქნება ამბოხება და როცა საელჩო, ელჩი იწყებს ამის პროპაგანდირებას, ეს არის ალბათობითი, რომელიც არ უდრის დიპლომატიურ ურთიერთობებში და სახელმწიფოთა შორის ურთიერთობების არანაირ წესებს არ შეესაბამება“, — აცხადებს for.ge-სთან საუბრისას დავით ზარდიაშვილი.

ანალიტიკოსი ედიშერ გვენეტაძის შეფასებით, ამ დღეებში, გერმანიაში იგივე ვითარებაა, რაც იყო ბაიდენის მმართველობის პერიოდში აშშ-ში, რომელიც არაფრით არ განხვავდებოდა ერთმანეთისაგან — ზღვარგადასული ლგმტ-ს მხარდაჭერები არიან.

„პიტლერის წარმომადგენლები არ აკეთებდნენ ამას სხვადასხვა ქვეყანაში. მთელი მე-20 საუკუნის მანძილზე არ ყოფილა გერმანიის ხელისუფლება ასეთი სამარცხვინო, როგორც დღეს არის. შოლცმა იქამდე მიიყვანა ქვეყანა, რომ თქვენ წარმოიდგინეთ, რიგგარეშე არჩევნებს ვერ ჩაუტარებთ, ქაღალდი არ გვაქვს, ბიულეტენი რომ დაგვტყდეთო.“

დღევანდელი ხელმძღვანელობდა გერმანიის პარლამენტის საგარეო ურთიერთობათა კომიტეტის თავმჯდომარე, გერმანელი ლგმტ-ის ლიდერი მიხაილ როთი, რომელიც საქართველოს პრემიერ-მინისტრს კაფეში ჩაიხვეწებოდა. რადიკალური ოპოზიციის ოდენ ლგმტ თემის იმედს დაარსა. მთელს ამ პროცესში საინტერესო დეტალია ისიც, რომ რადიკალებს არ იმჩნევს აშშ-ის საელჩო და წინა პლანზე გამოვიდა ევროკავშირის და გერმანიის ელჩები.

ყოველგვარი დიპლომატიური ეთიკა დაარღვია გერმანიის საელჩომ, რომელიც საქართველოში ამბოხს ლობიერებს. საქართველოში გერმანიის საელჩო გერმანიის კვლევის დაცემის 35-ე წლისთავთან დაკავშირებით გაეცხადებულ განცხადებაში წერს, რომ მშვიდობიანი რეგულარული შესაძლებელია და გერმანიის კვლევის დაცვა ამის მაგალითს წარმოადგენს.

„თანდროსების განმავლობაში გერმანიის დემოკრატიულ რესპუბლიკას ჩაკეტილი ჰქავდა მოქალაქეები ჩაგვრისა და ძალადობის სისტემაში. გერ-ის მოქალაქეებმა, გამოიჩინეს რა გამგებლობა და სურვილი, თავად განესაზღვრათ

საკუთარი ბედი და ეცხოვრათ თავისუფლებაში, მიიღონ ბერლინის კედლის დანგრევა. ამით მათ ცენტრალური და აღმოსავლეთი ევროპის ქვეყნების ადამიანებთან ერთად შექმნეს საფუძველი გერმანიის გაერთიანებისთვის და თავისუფალი, ერთიანი ევროპისთვის. დღესაც შეიძლება იგივე ითქვას: თავისუფლება თავისთავად არ მოდის, ჩვენ მისთვის უნდა ვიბრძოლოთ — ასე იყო მაშინაც და ასე არის დღესაც, აქაც და მთელ მსოფლიოში“, — ნათქვამია განცხადებაში.

ანალიტიკოსი დავით ზარდიაშვილის თვალსაზრისით, გერმანიის საელჩოს განცხადება, ეს არის რეგულაციის პროპაგანდა და ინსპირაცია. როგორც ანალიტიკოსი აცხადებს, გერმანიის კვლევის დაცვას რეგულაციისთან არაფერი საერთო არ ჰქონდა და როდესაც ელჩი საუბრობს რეგულაციებზე, ეს არის არადიპლომატიური და არ შეიძლება ელჩი იყოს დავალებული ამ პროპაგანდით.

„ამბოხება, ეს არის ერთ-ერთი უმძიმესი დანაშაული სახელმწიფოს წინააღმდეგ. ბერლინის კედლის დანგრევა კი რეგულაციის

ლუციასთან არაფერი საერთო არა აქვს. ეს იყო საერთაშორისო შეთანხმების შედეგი. მანამდე დაინყეს საბჭოთა კავშირის ჯარების გამოყვანა და ამის შესახებ 1988 წლის დეკემბერში განაცხადა გორბაჩოვმა. ამას მოჰყვა ის, რომ ორივე ქვეყნის მთავრობებმა საზღვარი გახსნეს და შემდეგ მოხდა ის პროცესი, რაც დაკავშირებულია ბერლინის კედლის დანგრევასთან, ეს საერთაშორისო პროცესი იყო და ევოლუციური აქტი ცივი ომის დასრულების შედეგ, რაც არაფრითაა შეშვებულში, ამბოხებას და არანაირ რეგულაციას არ წარმოადგენს. სამარცხვინოა, როდესაც ელჩი უცხო ქვეყანაში, სადაც არსებობს ამბოხების მართალია მცირე, მაგრამ მაინც რისკი, ასეთ განცხადებებს აკეთებს. ეს არის უაღრესად არადიპლომატიური განცხადება.

ამ ოპოზიციის ვადამკედლე, რასაკვირველია, არსებობს ამბოხების რისკები. როგორც, აგერ, ანა დოლოძემ გვითხრა, მანმს(რეცეპტ) სტრუქტურის მანამდამდე, ეტყობა, რომ ქართული ლაპარაკი დაავიწყდა. გასაგებია, რომ მიზანია ხალხი გამოიყვანონ ქუჩაში და არაკონსტიტუციური გზით შეეცადონ ხელისუფლება — მშვიდობიანად თუ არამშ-

ასეთ უმძიმეს მდგომარეობაში ჩაავდო შოლცმა გერმანია. ნახეთ, ვინ არის გერმანიის საგარეო ურთიერთობების კომიტეტის თავმჯდომარე, მიხაილ როთი, ამით აზროლურად ყველაფერი ნათქვამი. ეს არის შემოდგომის მუშებზე გადაქცეული ლგმტ მსოფლიო ლიდერების უკანასკნელი დღეები. სრულდება მათი ეპოქა, როცა უნდოდათ მთელი მსოფლიოს გახრწნა.

ამ გერმანიის სახემ, რომელიც შეშვითაა ჩვენს პრემიერ-მინისტრს, ჩამოვალ თბილისში და კაფეში ვისაუბროთო. კახა, გაურკვეველი სქესის წარმომომის ადამიანებთან საუბარი რა ვაუკაცხების საქმეა. მას ჰყავს მისწარები, ისეთები, როგორც არიან გერმანია, მელია, შარვალიჩხილი გორჩი ზურაბა, ხაზარაძე, რომელიც ფილმებს იღებს მათზე. იყვენენ ბატონო, ჩვენთან გამოხატვის და სიტყვის თავისუფლებაა, გაიარ-გამოიარონ, გააქონონ კურტუზები და მერე, ჰაიდა, აქედან წავიდნენ“, — აღნიშნა for.ge-სთან საუბრისას ედიშერ გვენეტაძემ.

თამთა ძარჩავა

ევროპულა საჭო ჩვენთვის უვიზო რეჟიმის საკითხის განხილვა გადადო

ზაალ ანაფანიძე: უფრო პრიორიტეტული საკითხები განიხილეს და საქართველო, ამ შემთხვევაში, არ აღმოჩნდა პრიორიტეტულ საკითხებს შორის იმ ადგილზე, რა ადგილზეც ჩვენ გვინდოდა, რომ აღმოჩენილიყო. შესაბამისად, მოიტყვეს ბოლოსთვის და ხდება ხოლმე ასეთი რამ, როდესაც დრო არ ჰყოფნის. როგორც ჩანს, ჩათვალეს, რომ ეს საკითხი არ იყო იმდენად მნიშვნელოვანი და გადადეს 18 ნოემბრისთვის, როდესაც ევროკავშირის საგარეო საქმეთა მინ-

უვიზო რეჟიმის დროებით შეჩერება მთლად გაუქმება აქოხებს!!!

გუდავებში ევროპული საჭო არაფორმალური საბიტი ისე დასრულდა, რომ საქართველოზე საუბარი ვერ მოუხერო. თუმცა, როგორც ცნობილია, 18 ნოემბერს გერმანიის ევროკავშირის ქვეყნების საბარაო საქმეთა მინისტრები შეიკრიბებიან, სადაც, წინასწარი ინფორმაციით, საქართველოს საკითხსაც გა-

ისტრები დაუბრუნდებიან ამ საკითხის განხილვას, მაგრამ იქ უნდა განხილულიყო უვიზო რეჟიმის შეჩერება. ასე რომ, შესაძლოა, კარგიც არის, რომ გადაიდო.

— რამდენად არის შესაძლებელი, ევროკავშირმა 18 ნოემბერს გასაზრთო სამიტზე მიიღოს გადაწყვეტილება და საქართველოს უვიზო მიმოსვლა შეუჩეროს?

— ევროპაში ბოლომდე არ არიან ჩამოყალიბებული, შეუჩერონ უვიზო რეჟიმი საქართველოს თუ არა, ისევე,

ნისილაგენ. რას ნიშნავს თავად ის ფაქტი, რომ ევროკავშირის ლიდერებს საქართველოსთან დაკავშირებით დისკუსიის გასაგრძელად დრო არ ეყოთ, რას უნდა ველოდოთ ერთი კვირის შემდეგ გერმანიის შეხვედრიდან? — ამ და სხვა საინტერესო საკითხებთან დაკავშირებით For.ge ანალიტიკოსი გაალ ანაფანიძეს ესაუბრა.

ნაში საპროტესტო ტალღა ავტორდეს და საბოლოოდ, მივიდეთ რეგულაციამდე. რამდენად უშეშო ამის აღმართობის თქვენ პირადად?

— ყველაფერ დამოუკიდებელი იქნება იმაზე, მიიღებს თუ არა ევროკავშირი ამ გადაწყვეტილებას, ვგულისხმობ უვიზო რეჟიმის შეჩერებას. ეს ისეთი თემა, რომელიც ეხება ძალიან ბევრ ჩვენს თანამოქალაქს, მათ შორის ხელისუფლების მომხრეებსაც — მათ

ისევ მოუნვეთ წასვლა საელჩოში, რიგში ჩადგომა, პროცედურების გავლა და ა.შ. გასაგებია, რომ ეს სიტუაცია იყოს, მაღალი ალბათობით, ტრიგერი იმისა, რომ ხალხი ქუჩაში გამოვიდეს, შეიძლება არც კი დასჭირდეს ოპოზიციის დიდი ძალისხმევა. ევროპაში

გაბრძენა მე-4 გვ.

საპარლამენტო არჩევნები, რომელსაც ელოდებოდნენ საქართველო, ბოლნისში კარგად ჩატარდა!

არჩევნებში მონაწილე მრავალრიცხოვანი უცხოელი დამკვირვებლების განცხადებების საფუძველზე არჩევნები ჩატარდა მშვიდობიანად, კონკურენტულ გარემოში მნიშვნელოვანი დარღვევების გარეშე. ის ვინც უსაფუძვლოდ, ყოველგვარი კონკრეტული გარეშე მიიჩნევს რომ, არჩევნები ტოტალურად გაყალბდა, საქართველოს ხალხის ნებას აზურად ადღებს.

არჩევნებს ჰყავს გამარჯვებულები და დამარცხებულები.

პირველ რიგში, გამარჯვებულია ქართველი ხალხი, რომელმაც ხმა მშვიდობას, ქვეყნის განვითარებას მისცა.

გამარჯვებულია „ქართული ოცნება“, რომელმაც შექმნა მშვიდობის შენარჩუნება უარესად საშუალოდ და სამომავლოდ, მიაღწია მნიშვნელოვან ეკონომიკურ ზრდას. ბატონი ირაკლი ღარიბაშვილის ძალისხმევით ხელი მოეწერა შავი ზღვის ფსკერზე

მაღალი ძაბვის ელექტროგადამცემი კაბელის ჩაშვებას, რითაც ელექტროენერჯია მიწოდება ევროპას. ეს არის საქართველოს დამოუკიდებლობის, ეროვნული ინტერესების საფუძველზე ქვეყნის განვითარების მყარი გარანტი. კაბელი არის მნიშვნელოვანი ფაქტორი, რომლის გამოც ევროპა უარს ევრ და არ იტყვის საქართველოზე!

ცალკე უნდა აღინიშნოს პრეზიდენტის დამოკიდებულება 26 ოქტომბრის არჩევნების მიმართ, რაც კიდევ ერთხელ აიძულეს პარლამენტს უსტად გამოეხატა მისი უფლებამოსილება პრეზიდენტის უფლებამოსილების განადგურებასთან დაკავშირებით. უნდა იყოს, იგი უნდა აირჩიოს საქართველოს ხალხმა. საზოგადოების ფენებმა უნდა წარმოადგინოს თავიანთი პრეზიდენტობის კანდიდატები და მათგან ყველაზე რეიტინგული და პოპულარული 5-6 კანდიდატიდან საყოველთაო არჩევნებზე (თუნდაც

ადგილობრივ არჩევნებზე) ხალხმა აირჩიოს თავისი პრეზიდენტი.

არჩევნებში დამარცხებულია ოპოზიციური პარტიები, მიუხედავად იმისა, რომ მათგან ოთხმა პარტიამ ბარიერი გადალახა. ისინი პარლამენტში შესვლას არ აპირებენ და იბრძვიან იმისთვის, რომ ზენორმატიული ოდენობით ინვესტიციების შემოტანით „მართონ“ ქვეყანა მხოლოდ დასავლეთული „მეგობრების“ მითითებით.

ამ „იდეის“ განსახორციელებლად, ჩვენი აზრით მათ მიხედვით ერთი ან ორი „მარკუტიდერი“ იმისათვის, რომ თვით იდეაში წარმოქმნილი საშიში მზარები დროულად მოიპორონ, რომ არ ჩამოეყვით თავზე თავიანთი ვირტუალური ჩანაფიქრი...

„მე, ნანა მალაშვილი სისი პირველი ნომერი პოლიტიკაში შემოვედი იდეებისათვის და ამ ქვეყნის ინტერესების დასაცავად“.

ქალბატონ მალაშვილს პარტიის „მარკუტიდერმა“ უნდა უთხრას რომ ქვეყნის ინტერესების დაცვას იგი კულტურის სფეროდან გაცილებით უკეთ შეუძლებს.

„შეუძლებელია განწყობებს შორის ასეთი კატასტროფული სხვაობა იყოს და თბილისში სხვა ქართველები ცხოვრობდნენ, რეგიონებში სხვა და საზღვარგარეთ სულ სხვა“ – მრძანებს პოლიტიკოლოგი დათო ბურაბიშვილი.

როგორ არ იყოს ბატონმა ბურაბიშვილმა, რომ კახეთში სხვა ეკონომიკური

ინტერესები აქვთ, თბილისში სხვა, სამეგრელოში სხვა და საზღვარგარეთ სულ სხვა.

განყოფილების მიხედვით საქართველოში ხმა არ აძლევს.

ბატონმა დათო ბურაბიშვილმა თავის დროზე რედაქტირება გაუკეთა სააკაშვილის წინა „გადაწყვეტილ ბრძოლა საქართველოსთვის“ და ვერ გაიგო, ან არ წაიკითხა, თუ როგორ ყიდდნენ სააკაშვილი და უგანია საქართველოს გეოპოლიტიკურ მდებარეობას ფულზე.

ბატონ დათო ბურაბიშვილს, სხვა პოლიტიკოსებს და პოლიტიკოს-პოლიტიკანებს აუცილებლად უნდა დაეინიშნოს „მარკუტიდერები“ სანამ ისინი ქვეყნის მტრებად არ ჩამოყალიბდებიან.

მპითხველს უფრო კონკრეტულად უნდა მოეხსენოს ბოლნისში ჩატარებულ არჩევნებს შესახებ.

ქ. ბოლნისში არჩევნებამდე ხმა დაირხა, ბოლნისში არჩევნები გაყალბდებოდა. ასეთი ამბავი ცუდი მოსასმენი იყო და ამიტომ ხმის მისაცემად იმ დროს წავედი, როცა, ჩემი აზრით, დიდი რიგი უნდა ყოფილიყო. რიგი მართლაც დიდი დამხვედა, მაგრამ სულხან-საბა ორბელიანის სახელობის საშუალო სკოლის დერეფანში ყველანი დავეგეგე. რიგი იყო თვითორგანიზებული. შენობაში შემოსული ყველა ამომრჩეველი რიგის ბოლოში მოდიოდა და იქ დგებოდა.

არ მომეჩინა რაღაც მკაცრი სიჩუმე, მჩვენებოდა მებობლები და ნაცნობები თითქოს უსახუროდ ესალმებოდნენ ერთმანეთს, რაც არ არის დამახასიათებელი ბოლნისელებისათვის.

სახლში მისვლის შემდეგ, როცა ტელეგადაცემებში გაიჟღერა აზრმა, რომ ბოლნისში დიდი რაოდენობით ამომრჩეველი მოვიდა არჩევნებზე და ხმის მიცემის ფარულიობა მთელ საქართველოში დაირღვა, დეტალურად

რად გავიხსენე ხმის მიცემის პროცესი. გარკვეული პროცედურების გავლის შემდეგ, როცა ბიულეტენის მისაღებად მაგიდასთან მივედი, იქ საკმარისი რაოდენობის დამკვირვებელი დამხვედა, ხოლო ხმების დამთვლელ აპარატებთან დამკვირვებლები არ იდგნენ.

როცა კაბინაში ჩემთვის სასურველი ნომერი გავაფარე, ბიულეტენი უბრალოდ გადავბრუნე. ბიულეტენი 180 გრადუსით არ შემტრეილებია, დამთვლელ აპარატთან მისულმა კომისიის წევრმა ბიულეტენი მტკად გამომანვივა საქალაქო დან, მაგრამ რაიმე გამოჩენილი ბიულეტენზე არ გამოჩენილა და ვერც გამოჩნდებოდა.

თუ ვინმემ ბიულეტენი გადააბრუნა და შეატრიალა, ე.ი. ბიულეტენის ბოლო წინ წამოსწია, ის ან დარიგებული იყო, ან უბრალოდ შეეშალა, ამიტომ ასეთი ფაქტები მხოლოდ ორ ათეულზე ცოტა მეტი ყოფილა საქართველოში. ასეთი ფაქტები ტოტალურად გაყალბებად არ და ვერ ჩათვლება.

რაც შეეხება ამომრჩეველთა რაოდენობის ზრდას ბოლნისში, ყველამ იცის, ბოლნისელმა თუ არაბოლნისელებმა, რომ მეგობრივი ბოლნისელი დაბრუნდა რუსეთიდან.

ჩვენ, და არა მარტო ჩვენ, ვისაც ეს ქვეყანა უმეცნობია, სხვა რამ უფრო გვაზოფოთებს: პოლიტიკურმა სპექტრმა და სხვებმა დაივიწყეს, რომ პარლამენტის წინ 9 აპრილს მომხმარებელი შეეჩინნენ საქართველოს დამოუკიდებლობის მოთხოვნას. მათ დასავლეთ ევროპისაკენ თუ ამერიკისაკენ „ტრაექტორიაზე“ არც უფიქრიათ.

ნუგზარ კოხახიძე,
დამოუკიდებელი ექსპერტი
პირდომენებლობაში
593 74 82 53

ნიმუ ლახაბიძე: ჩვენი პროექტები კიდევ უფრო თანამედროვეს, კომფორტულსა და უსაფრთხოს გახდის რუსთავს

რუსთავში, თოდრიას ქუჩაზე საგზაო ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია აქტიურად მიმდინარეობს. თოდრიას ქუჩის მოედნიდან, კუპანაძის ქუჩამდე 13 000 მ². ფართობზე, ასფალტ-ბეტონის საფარი ეწყობა. ქალაქის მერი ნინო ლახაბიძე ინფრასტრუქტურის სამსახურის ხელმძღვანელ ზურა ტაბაღუასთან ერთად პროექტის მიმდინარეობას ადგილზე გაეცნო.

„რუსთავის მერიის გუნდი აქტიურად აგრძელებს იმ ინფრასტრუქტურულ პროექტებს, რომელიც ჩვენს ქალაქს კიდევ უფრო თანამედროვეს, კომფორტულსა და უსაფრთხოს გახდის თითოეული რუსთაველისთვის. სწორედ ამ მიზნებიდან გამომდინარე დაიგეგმა თოდრიას ქუჩის მიმდებარე საგზაო სამუშაოები, რომელიც უკვე აქტიურ ფაზაშია. უახლოეს პერიოდში, ჩვენს ქალაქს კიდევ ერთი თანამედროვე, კომფორტული და უსაფრთხო ქუჩა შეემატება“, – განაცხადა რუსთავის მერმა ნინო ლახაბიძემ.

პროექტის მიხედვით, 13 000 მ² ტერიტორიაზე ახალი ასფალტ-ბეტონის საფარი ეწყობა, განხორციელდა სანიაღვრე ქსელის სრული რეაბილიტაცია და დამატებით 2 სანიაღვრე ჭა მოეწყო, რაც უხვი ნალექის შემთხვევაში, დატბორვის საფრთხეს საგრძნობლად შეამცირებს. მოწყობა ახალი გაჩერებები და გარე განათების სისტემა, ხორციელდება თოდრიასა და მესხიშვილის ქუჩების გადაკვეთაზე არსებული წრის რეაბილიტაცია, ეწყობა უსაფრთხოების კუნძულები.

რეაბილიტაცია უტარდება მესხიშვილისა და ლენინის ქუჩების გადაკვეთაზე არსებულ მოედანსაც, სადაც ასევე უსაფრთხოების კუნძული მოეწყობა. ინფრასტრუქტურული პროექტი სახელმწიფო და ადგილობრივი ბიუჯეტის დაფინანსებით ხორციელდება. 2024 წელს, საგზაო ინფრასტრუქტურის მონესრიგების მიზნით, სხვადასხვა სახის სამუშაო რუსთავში 48 ლოკაციაზე ჩატარდა და ორზე მიმდინარეობს.

უპიზო რაქიის დროებით შეჩერებას მთლად გაუქმება აქოზებს!!!

მასაჰ გვირგიანი

ემინიათ, ამან საქართველოში ევროსკეპტიკური განწყობები არ ვაღივივოს და კიდევ უფრო არ მონყვიტოს საქართველო ევროპას. ხოლო, ხელისუფლება, რომელიც ჩათვლის, რომ ევროპამ საქართველო უფრო მიმოსვლის შეჩერებით თავიდან მოიცილა, შესაძლოა, კიდევ უფრო გაამკაცროს პოლიტიკა და აქ განვითარდეს ევროკავშირისთვის არასასურველი პროცესები.

– **რამდენად მიიღებს საპროტესტო აქციები პერმანენტულ ხასიათს და იქონებს თუ არა ეს გაეღივანს ევროკავშირის გადაწყვეტილებებზე საქართველოსთან დაკავშირებით?**

– ეს აქციები არ არის მინუსდამინუს მრავალრიცხოვანი და ორგანიზებული. ის, რაც ევროპას სურს, რომ დაინახოს, მასობრივი, სახალხო პროტესტი, ჯერჯერობით არ ჩანს, რაც იქნებოდა გარკვეული სტიმული იმისა, რომ არ ელიარებინა არჩევნების შედეგები. მათთვის ეს რაოდენობრივი ინდიკატორი არის ძალიან მნიშვნელოვანი და როდესაც ამ რაოდენობრივ ინდიკატორს ვერ ხედავენ, იქ კითხვები ჩნდება, რომ ხალხი მართლაც მოტივირებულია იმისათვის, რომ საკუთარი ხმები დაიყვას და ევროპული ღირებულებების გამო ქუჩაში გამოვიდეს და ა.შ. ასე რომ, დიდი გაურკვევლობაშია ახლა ევროპა.

ამასთან, არის ასეთი ფაქტორი, რომელმაც დღეს არ საუბრობენ – აშშ-ის საპრეზიდენტო არჩევნების შედეგები, რომელიც ახდენს ზეგავლენას იმაზე, თუ რა პოლიტიკას გაატარებს საბჭოთა

კავშირის ყოფილ სივრცეზე, იმ ქვეყნების მიმართ, რომლებიც თვლებიან მის მოკავშირეებად – ესეც შეიძლება იყოს ერთ-ერთი ფაქტორი, თუ რატომ შეიძლება ევროპამ გარკვეული თავმჯდომეა გამოჩინოს და არ წაიღეს ასეთი დამსჯელი ღონისძიებები, როგორც არის უფრო რეჟიმის შეჩერება.

– **დონალდ ტრამპის აღმინისტრაციის პირობებში, რამდენად ელოდებით, რომ საქართველოს და ამერიკის ურთიერთობები გააძლიერდება?**

– ამ ეტაპზე ნამდვილად ნაადრევად მივიჩნევ ამ საკითხზე პროგნოზების გაკეთებას, რადგან ჯერ ჩვენ უნდა ვნახოთ, როგორი ტიპის პოლიტიკოსებით დაკომპლექტდება ტრამპის აღმინისტრაცია, ვინ იქნება სახელმწიფო მდივანი, ვინ იქნებიან ის ადამიანები, ვინც პასუხისმგებელი იქნება ევროპისა და ევრაზიის საკითხების კურატორობაზე – მეგობრივი ფაქტორია. საუარაუდოდ, გენოლა საქართველოზე, რომ მან გააუქმოს ანტი-ლეგტიმარობა, შეიძლება ისეთი ინტენსიური არ იყოს, როგორც ახლა არის და ასევე, მოხდეს საკითხების შეჭრება იმისთან დაკავშირებით, თუ რა პოლიტიკა აირჩიოს საქართველოში სამომავლოდ – გველისხმომ ჩინეთთან ურთიერთობების გადახედვას. ეს ყველაფერი არის პოლიტიკური ვაჭრობის საგანი. შესაძლებელია, საქართველოს ხელისუფლება, მისთვის ამ რთულ პერიოდში, შეეცდებოდა ტრამპის აღმინისტრაციასთან მისთვის მისაღები შედეგები გამოიყვაროს.

ესაუბრა
ნიკო ჩოხელი

არჩილ ჩხოველა: უსხოთიდან ჩამოვანილი ჩემი „ფასდაუდებელი ნადავლის“ მადლი...

მეცად მნიშვნელოვანი მოვლენის მოლოდინშია წლის მიწურულისთვის სამამულო სამეცნიერო საზოგადოება: უახლოეს დღეებში საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნულ აკადემიაში ნამდვილ წევრთა (აკადემიკოსთა) და წევრ-კორესპონდენტთა რიგების შევსებას ელიან. საამისოდ გამოცხადებული კონკურსის სპეციალობების მიხედვითაა დაყოფილი, რომელთაგან „საქართველოს რესპუბლიკის“ რედაქციის გამორჩეულ ყურადღებას კლინიკური მედიცინის განხრა იპყრობს, სადაც ამ წოდების მოპოვების კანდიდატთა შორის გამოცემის მუდმივი რუბრიკის „ჩვენი ოჯახის უროლოგი“ მთავარი კონსულტანტი, საქართველოს უროლოგთა ასოციაციის ხელმძღვანელი, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი არჩილ ჩხოველა არის.

დღეს გთავაზობთ მასთან ინტერვიუს.

– ბატონო არჩილ, თავდაპირველად თქვენი პროფესიული არჩევანის შესახებ გვთხოვთ, რამდენად მიზანდასახულად გადაწყვეტეთ ექიმობა?

– დავიბადე და გავიზარდე თბილისში, ძველგურად თუ ვიტყვით, იმდროინდელი პლენარის უბანში, ექიმების ოჯახში, იქვე დავამთავრე 24-ე საშუალო სკოლა. ექიმები იყვნენ ბებია და ბაბუა, მამა, დეიდა და ბიძა, მოკლედ, დედის გარდა ყველანი მედიკოსები გახლდნენ.

ამდენად, ვფიქრობ, არ უნდა იყოს გასაკვირი, რომ ასეთ გარემოცვაში ვაზრდილობა, მეც ექიმობა გადავწყვიტე და სკოლის შემდეგ სწავლა განვაგრძე, როგორც მას იმხანად ეწოდებოდა, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტში, რომლის პედაგოგის ფაკულტეტი ქირურგიის სპეციალობით დავამთავრე კიდევ.

– მაგრამ დღესდღეობით თქვენი პროფესიული და სამედიცინო საქმიანობის სფერო ერთობ განსხვავდება საბავარის სამედიცინო განათლების მიმართულებებისგან. რამ განაპირობა ეს ვარაუდობა?

– პროფესიული საქმიანობა 1992 წელს დავიწყე, როცა ალექსანდრე წულუკიძის სახელობის უროლოგიისა და ნეფროლოგიის სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტში მივედი, რომელსაც ჩვენი სასიქიდელო მედიკოსი, იმ დროს ჯერ კიდევ პროფესორი, ლაურ მანავაძე ხელმძღვანელობდა.

ჩვენს საზოგადოებას კარგად ახსოვს, თუ როგორი იყო ჩვენი ხალხისთვის გასული საუკუნის ბოლო ათწლეული – მძიმე სოციალური ყოფა, ლამის ერთიანად მოშლილი ინფრასტრუქტურა, რასაც შეიარაღებული დაპირისპირებები და უმძიმესი კრიმინალური ვითარება ერთვოდა... ამდენად, სამედიცინო დაწესებულებებში მუშაობა წარმოუდგენლად რთულ პირობებში გვიხდებოდა, მაგრამ საქმის გამართულად კეთების სურვილი იმდენად დიდი იყო, რომ მას, შესაძლებლობისდაგვარად, თავს მაინც ვართმევდით. ამას ხაზს იმიტომ ვუსვამ, რომ იმ დროს კლინიკებში მუშაობა იმდენად გაუსაძლისი იყო, რომ ბევრმა ჩემმა ინსტიტუტელმა, ჩემი ღრმა რწმენით, უნიჭიერებმა, მეტად პერსპექტიულმა მედიკოსმა, პროფესიული წასვლა აუჯობინა, ხელი სხვადასხვა საქმიანობაში მიჰყო,

საკმაო წარმატებითაც, თუმცა კი ეს მოვლენა ჩვენი მედიცინისთვის მეტად დასანან დანაკლისად მიმაჩნია.

– როგორ წარმოიქმნა თქვენი მუშაობა პრაქტიკულ სამედიცინო სფეროში?

– 1993 წელს დავიცავი საკანდიდატო დისერტაცია, რაც უროლოგიაში ჩემი მოღვაწეობის მაშინდელი მასშტაბის გათვალისწინებით, საკმაოდ სერიოზული სამეცნიერო ნაშრომი გახლდათ. ამის შემდეგ, კლინიკაში იერარქიული კიბის უკლებლივ ყველა საფეხური გავიარე.

ჩემს კარიერაში გარდატეხა, გენეზით გარკვეული ნახტომი, 1999 წელს მოხდა, როცა ჩემმა ხელმძღვანელმა და მასწავლებელმა, აკადემიკოსმა ლაურ მანავაძემ მითხრა, რომ სურდა ჩვენს კლინიკაში და, საერთოდ, ქვეყანაში, თირკმლის ტრანსპლანტაციის პროგრამა დაეწყოს, რისთვისაც მიზნობრივად ისრაელში, თელ-ავივის უნივერსიტეტის ტრანსპლანტოლოგიურ ცენტრში ერთწლიანი სტაჟირების გასავლელად უნდა წავსულიყავი.

– რამდენადაც ვიცო, სწორედ ისრაელში, თელ-ავივის ტრანსპლანტოლოგიურ ცენტრში, ის თქვენი ერთწლიანი სტაჟირება იყო პირველი იმ მრავალი შემოქმედებითი მივლინებებიდან, რომელთა დროს მიღებულია გამოცდილებამ და შემდგომ სამშობლოში დაწესებულებაში მონაწილეობა, საერთაშორისო აღიარება მოვიტანეს. თუ შეიძლება, ამის შესახებ ცოტა ვრცელად რომ გვთქვით.

– თელ-ავივის უნივერსიტეტის ტრანსპლანტოლოგიურ ცენტრში ჩემი მუშაობა უაღრესად მნიშვნელოვანი იყო იმის გათვალისწინებით, რომ ამ უმაღლესი დონის კლინიკაში უამრავი რამ გავიგე, ძალიან ბევრი რამ ვისწავლე. სწორედ ჩემი იქ ყოფნის დროს კლინიკაში იწყებდნენ ცოცხალი დონორიდან პანკრეასის, თირკმლისა და ღვიძლის ტრანსპლანტაციის პროგრამებს, აკეთებდნენ გვამურ გადაწერებებს.

ისრაელში სტაჟირების დროს, გამოთქვი სურვილი, რომ მონაწილეობა მიმეღო სამეცნიერო კვლევებში, ერთგვარად გამეგრძელებინა საკანდიდატო დისერტაციის თემა, რასაც იქაური ხელმძღვანელობა სრული გაგებითა და დიდი მონაწილეობით შეხვდა.

კლინიკაში ორი წამყვანი მიმართულება იყო – ერთი პოსტო-

პერაციული დაკვირვებები თირკმელგადანერგვილ პაციენტებსა და დონორებზე, რომელიც, მართალია, თავისთავად საინტერესო კი იყო, მაგრამ ჩემთვის სამკურნალო პროცესში უფრო ჯდებოდა, ამდენად, ერთობ რუტინულად მიმიჩნდა და ნაკლებად მიზიდავდა. მეორე კი გაცილებით სიღრმისეული, ექსპერიმენტული კვლევა იყო, რომელსაც მე დიდ მეცნიერებას ვწოდებ, რომელიც ტრანსპლანტაციის ერთ-ერთ მოდელს ეხება და თავდაპირველად ვერთავებდნენ ტარდებოდა. მიმამაგრეს კლინიკის დიდ ექსპერიმენტულ განყოფილებაზე, დამინიშნეს იქაური ხელმძღვანელი, შემასწავლეს კვლევების ჩატარების მეთოდიკა.

– რა შედეგი შეინახა ისრაელში თქვენს სტაჟირებასა და რა გავლენა მოახდინა ამ შემოქმედებითა მივლინებამ შემდგომ მოღვაწეობაზე?

– იქაურმა სამეცნიერო კვლევების პროცესმა ჩემზე დიდი გავლენა იქონია, რომელთა დროს აუცილებელი იყო ასევე საკუთარი თეორიული ცოდნის გადამხვევა, რისთვისაც აუარება ლიტერატურის გაყენება მომიწია, რის წყალობით ჩემთვის, ასე ვთქვათ, დიდწილად უცნობ, დიდად საინტერესო სამყაროში აღმოვჩნდი, რამაც მერე უდიდესი სამსახური გამიწია.

საერთაშორისო სამედიცინო საზოგადოებაში ჩვენი შრომის შედეგების გაყენებას დადებითი გამოხმაურებები მოჰყვა, გამოიკვეთა ახალი პერსპექტივები, გაჩნდა იმის ინტერესი, რომ კვლევები აღნიშნული მიმართულებით კვლავაც გაგრძელდებოდა, რისთვისაც იტალიაში, ბოლონის უნივერსიტეტში სამუშაოდ მიმიწვიეს.

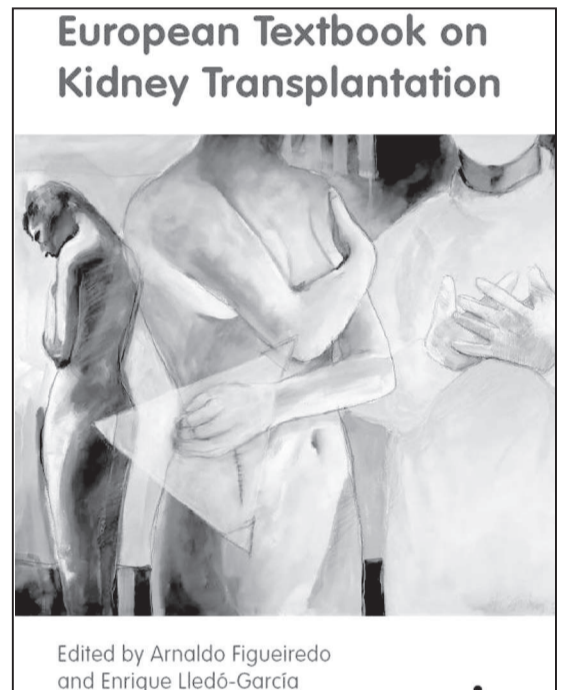
ისრაელში ჩემი ორწლიანი ყოფნის დროს, როგორც წყნად ვთქვი, თირკმლის ტრანსპლანტაციურ ნა-

წილში 200-ზე მეტ ოპერაციაში მივიღე მონაწილეობა, რის წყალობით საკმაოდ დავხველოვნიდი და ის სამეცნიერო ნაშრომი დავიწყე, რომელზეც მუშაობა შემდეგ იტალიაში გავაგრძელე და რისთვისაც სათანადო სამეცნიერო გრანტი მივიღე. ამდენად, ნაშრომის პირველი ნაწილი შევასრულე ისრაელში, მეორე – იტალიაში.

მ უნებრ ივია, რომ კვლევების შედეგებს დროდადრო ვაქვეყნებდით მაღალი რეიტინგის მქონე სამედიცინო სამეცნიერო ჟურნალებში და მოხსენებებს წარვადგენდით შესაბამის საერთაშორისო ფორუმებზე. ამ მოხსენებებისა და პუბლიკაციების შედეგად, საერთაშორისო სამეცნიერო კვლევებისთვის ცნობილი გახდა ჩვენი მუშაობის შედეგების შესახებ, რასაც ჩემი გერმანიაში, ქალაქ ულმის უნივერსიტეტში სამუშაოდ მიწვევა მოჰყვა, რამაც საუკეთესო პერსპექტივები გამოკვეთა. ულმის უნივერსიტეტის ტრანსპლანტაციურ ცენტრში წარმოებდა ექსპერიმენტები შინაურ ღორებსა და პრიმატებზე, კერძოდ, მაკაკების ჯიშის მაიმუნებზე. ეს იყო უნიკალური შემთხვევა, რადგან უკვე კარგა ხანია, რაც პრიმატებზე ექსპერიმენტების ჩატარება, ეთიკური თვალსაზრისის გამო, ძალიან მკაცრი კონტროლის ქვეშ

ხორციელდება, რადგან მიჩნეულია, რომ განვითარების დონით მაკაკები ადამიანთან ყველაზე ახლოს მდგომი ცოცხალი არსებები არიან. თუმცა, ამ საკვებით მისაღები შემუდვის პირობებშიც კი, ჩემი კვლევის მესამე ნაწილზე გერმანიაში წარმატებით შესრულდა. ამავე დროს, ჩემი იქ ყოფნის ორი წლის განმავლობაში, სტაჟირებას ასევე უროლოგიასა და ტრანსპლანტოლოგიაშიც ვავდიოდი.

ამდენად, ისე გამოვიდა, რომ ისრაელში ჩემმა ერთწლიანმა მივლინებამ თითქმის ხუთი წელი გასტანა და კიდევ ორი ქვეყნის კლინიკები მოიცვა. საბოლოოდ, 2004 წელს, იქ მიღებული სამუშაოდ დარჩენის უაღრესად ხელსაყრელი პირობების მიუხედავად (განსაკუთრებით ეს გერმანიას ეხება), სამშობლოში დავბრუნდი. მერე მალევე ჩატარებული კვლევების შედეგები გავაფორმე და დავიცავი სადოქტორო დისერტაცია. შემდეგ დავინიშნე თირკმლის ტრანსპლანტაციის პროგრამის ხელმძღვანელად, რა მოვალეობასაც დღესაც

Edited by Arnaldo Figueiredo and Enrique Liedó-García

ვასრულებ და ვანაგრძობ მუშაობას პრაქტიკული მიმართულებით. თირკმლის ტრანსპლანტაციის ოპერაციები ჩვენს კლინიკაში, აქტიურად, 2002 წლიდან ხორციელდება. ამდენად უროლოგიის ცენტრი არის პირველი სამედიცინო დაწესებულება საქართველოში, სადაც ამ ტიპის ოპერაციებს პროგრამული ხასიათი მიეცა, ვგულისხმობ ცოცხალი დონორებიდან ამ ორგანოს ტრანსპლანტაციას. თამამად შეიძლება ვთქვა, რომ ამ მიმართულებით ჩვენ ვართ ლიდერები არა მარტო საქართველოში, არამედ რეგიონშიც, როგორც ოპერაციების ოდენობით, ასევე მათი შედეგების თვალსაზრისითაც.

ბაბრქაძე გი-9 გვ.

ამერიკელი ჟურნალისტები ქართულ ღვინოს და ჩვენს ტურისტულ პოპულარულ უსწოხიან

შპს-შიმის ეროვნული ადმინისტრაცია ამერიკის შვერთეული შტატებიდან ღვინის ტურიზმის თემაზე მომუშავე ჟურნალისტებს მასპინძლობს, – ამის შესახებ ინფორმაციას ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია ავრცელებს.

მათივე ცნობით, ბორის ფიშმენი, ნიკოლას ტელიორი ტრიოლო და რონდა რანდოლოფი საქართველოს ტურისტული პოტენციალის, კულტურისა და ქართული ღვინის შესახებ სხვადასხვა ამერიკული გამოცემებისთვის, მედიაპლატფორმებისა და სოციალური ქსელების მომხმარებლებისთვის ბლოგებსა და სტატიებს მოამზადებენ.

პრესტურის მონაწილეები გაეცნენ თბილისის, დედაქალაქის ისტორიულ უბნებს, დაათვალიერეს მცხეთა. ამერიკელი ჟურნალისტები კახეთში, წინანდლის მამულებში კინოსა და ღვინის საერთაშორისო ფესტივალს Winecast-ს დაესწრნენ.

ფესტივალის მიზანია ქართული ღვინისა და კულტურის პოპულარიზაცია. ფესტივალის ფარგლებში ჩატარდა მასტერ კლასები, რომლებსაც ქართველი და უცხოელი სიმელიეები გაუძღვეს. პრესტურის მონაწილეები ფესტივალის შემდეგ კარდანახს, ვაზისუბანს და ნატახტარს ესტუმრნენ და გაეცნენ ადგილობრივ სამზარეულოსა და ღვინოს.

დარიხსანაშენი ნარჩენები ლენინის სოფლებში უკანმოკლედ აღარ ყრია!

ოთარ შამუგია: „მსგავსი მასშტაბის პროექტი სახიფათო ნარჩენების მიმართულებით, ძველ-ნაშვილი ვირფულად ხორციელდება და საშუალოდ დასრულების შემდეგ ეს ტერიტორია მთლიანად იქნება უსაფრთხო“

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრი ოთარ შამუგია და რაჭა-ლეჩხუმისა და ქვემო სვანეთის სახელმწიფო რწმუნებული პაპუნა მარგველიძე, ლენტეხის მუნიციპალიტეტის სოფელ ცანაში, დარიხსანაშენი ნარჩენების უსაფრთხო მართვის მიზნით საცავის მონტაჟის მიმდინარე სამუშაოებს ადგილზე გაეცნენ.

„ძალიან მნიშვნელოვან პროექტს ვახორციელებთ, რომლის მიზანია დარიხსანის შემცველი ნარჩენებით დაბინძურებული ტერიტორიების სრულად მონესრივება. პროექტი მოიცავს სამ ფაზას, რომელთაგან ორი უკვე დასრულებულია – ტერიტორია მთლიანად იზოლირებულია, მასშტაბური სამუშაოები ჩატარებული ნაპირდაცვითი, სალექარი და წყალგამყვანი არხების მონტაჟის კუთხით. მომავალი წლის გაზაფხულზე, უკვე დაიწყებთ პროექტის მესამე ფაზას, რომელიც დარიხსანაშენი ნარჩენების განთავსების სპეციალური ნაგებობის მშენებლობას ითვალისწინებს. მინდა ხაზგასმით აღვნიშნო, რომ მსგავსი მასშტაბის პროექტი, სახიფათო ნარჩენების მართვის კუთხით, ქვეყანაში პირველად ხორციელდება და სამუშაოების დასრულების შემდეგ ეს ტერიტორია იქნება სრულად მონესრივებული და უსაფრთხო“, – განაცხადა ოთარ შამუგიამ.

ლენტეხის მუნიციპალიტეტში არსებული დარიხსანის შემცველი მადნის ვადამუშავებით წარმოქმნილი ნარჩენების განთავსების ადგილზე რთული ეკოლოგიური ვითარება გასული საუკუნის 90-იანი წლებიდან არსებობს. მას შემდეგ, რაც ამ ტერიტორიაზე არსებული სამთო-ქიმიური ქარხნები დაიხურა და დარიხსანაშენი ნარჩენები ღია ცის ქვეშ, ყოველგვარი კონტროლის გარეშე დარჩა. როგორც რაჭა-ლეჩხუმისა და ქვემო სვანეთის სახელმწიფო რწმუნებული პაპუნა მარგველიძემ აღნიშნა, საქართველოს ხელისუფლებამ ახორციელებს რეგიონისთვის მნიშვნელოვან პროექტს, რომელიც ადგილობრივი მოსახლეობის რამდენიმე ათეული წლის განმავლობაში არსებულ პრობლემას სრულად მოაგვარებს.

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ინიციატივით, საქართველოს მთავრობასთან კოორდინაციით და საქართველოს და ადგილობრივი ექსპერტების ჩართულობით, დარიხსანაშენი ნარჩენების საცავის მონტაჟის მიზნით ჩატარდა კვლევები და მომზადდა ანგარიშები. ეფექტიანი ღონისძიებების შემუშავებისა და, შემდგომში, მისი განხორციელების მიზნით, ექსპერტებისა და მოსახლეობის მონაწილეობით, გაიმართა არაერთი საჯარო განხილვა, განისაზღვრა პრიორიტეტული უსაფრთხოების ზომების უზრუნველსაყოფად და დაიგეგმა პირველადი დაცვითი ღონისძიებების ჩატარება.

აღსანიშნავია, რომ სოფელ ძულარეში (საიტი – ცანა 1) და სოფელ ყორულდაში (საიტი – ცანა 3) განხორციელდა დაბინძურებული ტერიტორიების შემოღობვის სამუშაოები, რამაც განაპირობა სახიფათო ტერიტორიაზე ადამიანების და ცხოველების მოხვედრის შესაძლებლობა; დასრულდა მდინარე ყორულდაში მონოლითური რკინაბეტონის ნაპირსამაგრი ჯებირის, წყალგამტარი არხისა და სალექარის მშენებლობის სამუშაოები. კერძოდ, აშენდა 224 მეტრი სიგრძის დამცავი ჯებირი, რომელიც წყალდიდობის შემთხვევაში დაიცავს დარიხსანაშენი ნარჩენების სარკოფაგს წარუცხვისაგან; გაკეთდა 350 მეტრის სიგრძის რკინაბეტონის არხი, სარკოფაგის ტერიტორიის დატბორვისა და დაჭაობებისგან დაცვის უზრუნველყოფისთვის.

2025 წელს განხორციელდება პროექტის მესამე ეტაპით გათვალისწინებული ღონისძიებები – 50500 მ² მოცულობის სარკოფაგის მშენებლობა, დარიხსანის შემცველი ნარჩენების შეგროვება და სარკოფაგში განთავსება.

ახალ წელს... ახალ ბინებში

იმერეთის მასშტაბით უსახლკარო, სოციალურად დაუცველი ოჯახებისთვის ბოლო ორი წლის განმავლობაში 55-მდე სახლი აშენდა, ხოლო ამ ეტაპზე 10 სახლის მშენებლობა მიმდინარეობს. პროგრამა 5 მუნიციპალიტეტში ხორციელდება და მიზნად ისახავს უკიდურესად შეჭირვებული ოჯახებისთვის საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესებას.

იმერეთში სახელმწიფო რწმუნებულმა ლევან ზალკალიანმა და სამტრედიის მუნიციპალიტეტის მერმა დავით მახატაძემ ოთხ ოჯახს სახლის გასაღები გადასცეს და ახალ-მოსახლეობა მიულოცეს.

სახელმწიფოს გვერდით დგომით აღნიშნული ოჯახები კომფორტულ გარემოში იცხოვრებენ. მანამდე ისინი ავარიულ სახლებში ცხოვრობდნენ, ხოლო მათ საკუთრებაში არსებული შენობები რეაბილიტაციას არ ექვემდებარებოდნენ.

ადგილობრივი ბიუჯეტის დაფინანსებით, უსახლკარო ოჯახებისთვის საცხოვრებელი ფართით უზრუნველყოფის პროგრამა სამტრედიის გარდა, თერჯოლას, წყალტუბოს, ბაღდათსა და ზესტაფონს აქვს.

ახალი გურისჭული ბილიკი ვიზიტიორებისთვის

3080მრმს ქობულეთის დაცულ ტერიტორიაზე ახალი ტურისტული ბილიკით სარგებლობა შეუძლიათ.

აჭარის ტურისტებისა და კურორტების დეპარტამენტის ინიციატივით, გარემოსთან ადაპტირებული საფეხმავლო ბილიკის მონტაჟი, რომლის სიგრძეც 700 მეტრს აღწევს, უკვე დასრულებულია. ამ ეტაპზე დაცულ ტერიტორიაზე გადამოსახედი კოშკურის მშენებლობა მიმდინარეობს. მისი დასრულება 2025 წლისთვის იგეგმება. ტერიტორიაზე ასევე იგეგმება სპეციალური ნიშნულების, მცირე მოსასვენებელი სივრცეებისა და ავტოპარკინგის მონტაჟი. ახალი საფეხმავლო ბილიკით სარგებლობა ვიზიტორებს უკვე შეუძლიათ. შემდეგი წლის შემოდგომაზე, ვიზიტორებს ბილიკთან ერთად შთამბეჭდავი ვიზუალისა და სიმაღლის გადამოსახედი პლატფორმაზე მოემსახურება.

ქობულეთში ზღვიდან 500 მეტრში მდებარე ისპანის ტორფნარი სახელმწიფო ნაკრძალია, რომელიც ბიომრავალფეროვნების კუთხით მსოფლიოს უმნიშვნელოვანეს ტორფნარს წარმოადგენს. წელს ის კონტრაქტის, მტირალას და კოლხეთის ეროვნულ პარკთან ერთად UNESCO-ს მუნდერეი მემკვიდრეობის ნუსხაში შევიდა. ტურისტული ინფრასტრუქტურული განვითარება ქობულეთის დაცულ ტერიტორიაზე, ისპანის ტორფნარზე ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი პროექტი იქნება, რაც თავის მხრივ ხელს შეუწყობს ეკოტურისტების განვითარებასა და ვიზიტორთა რაოდენობის ზრდას.

საზიომოდ გაიხსნა კომპლიის მეათე თეატრალური ფესტივალი

პულტუნის სამინისტროს ინიციატივით, რუსთავის გიგა ლორთქიფანიძის სახელობის პროფესიული მუნიციპალური დრამატული თეატრი 11-24 ნოემბერს კომპლიის მეათე თეატრალურ ფესტივალს მასპინძლობს.

ფესტივალის საზეიმო გახსნას კულტურისა და სპორტის მინისტრის მოადგილე მაკა გურგენიძე რუსთავის მერთან ნილო ლაცაბიძესთან ერთად დაესწრო.

„ფესტივალის გახსნაში მონაწილეობდნენ თეატრისა და კინოს ცნობილი მსახიობები. საღამოს თეატრმცოდნე ნიკოლოზ წულუკიძე უძღვებოდა. თეატრის დიდ სცენაზე მაყურებელმა ნახა ხულოს პროფესიული დრამატული თეატრის სპექტაკლი „სიყვარულის აგონია“ (რეჟისორი კოტე აბაშიძე).

საფესტივალო პროგრამა მოიცავს 11 თეატრის წარმოდგენებს. ფესტივალის ხასიათი დაარსების დღიდან უცვლელია და რეპერტუარი მხოლოდ კომედიური ჟანრის სპექტაკლებს აერთიანებს.

საგულისხმოა, რომ წლებიდან ფესტივალზე, მსგავსად გასული წლებისა, ჩატარდება კონკურსი ახალგაზრდა რეჟისორებისთვის, რომელშიც მონაწილეობა სტუდენტ და მაგისტრანტ რეჟისორებს შეეძლება. მათ უნდა წარმოადგინონ ეპიზოდები კომედიური ჟანრის პიესებიდან ეტიუდების სახით. კონკურსანტებს თეატრის შეფასება, გამარჯვებული კი ფესტივალის დახურვის ღონისძიებაზე გამოვლინდება. ფესტივალის რეპერტუარში მარშან გამარჯვებული ახალგაზრდა რეჟისორის, თეატრისა და კინოს უნივერსიტეტის სტუდენტის თეიმურაზ ღვალის სპექტაკლი „ვახშამი ექვსისთვის“.

აღსანიშნავია, რომ წელს დაწესდა მსახიობ ზურაბ ბერეაშვილის სახელობის პრემია, რომელიც საუკეთესო მსახიობს გადაეცემა.

კომედიის ფესტივალი მუნიციპალიტეტის მერიის მხარდაჭერით იმართება. ფესტივალის სამხატვრო ხელმძღვანელია სოსო ნემსაძე“, – აღნიშნულია ინფორმაციაში.

ქართული ლიტერატურული კრებულების კვლევა საერთაშორისო კონფერენსიაზე

საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს ეროვნული არქივის სამეცნიერო განყოფილების წარმომადგენლებმა, ჩეხეთში გამართულ საერთაშორისო კონფერენსიაზე „ეპიკური, ეკლესიები და ისტორიული წყაროები ადრეულ თანამედროვე პერიოდსა და დღევანდელ მონაწილას შორის“ XVI-XVII საუკუნეების ქართული ლიტერატურული კრებულის შესახებ მოხსენება წარადგინეს, – ამის შესახებ ინფორმაციას საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს ეროვნული არქივი ავრცელებს.

მათივე ცნობით, ეროვნული არქივის სამეცნიერო განყოფილების უფროსმა ქეთევან ასათიანმა და ამავე განყოფილების მთავარმა სპეციალისტმა ნინო ზადაშვილმა უცხოელ კოლეგებს გააცნეს კვლევა, რომელიც საქართველოს

სიძველეთსაცავებში დაცული ქართული ლიტერატურული კრებულების, გულანების, შესწავლას ეფუძნება და განსაზღვრავს მათ ადგილს ზოგად ლიტერატურულ კრებულებს შორის. მოხსენებაში გაანალიზებული იყო გულანებში შეტანილი ნათარგმნი თუ ორიგინალური ტექსტები, ასევე კრებულების ანდერძ-მინანტები, რომლებშიც შემონახულია ინფორმაცია სხვადასხვა ისტორიული ფაქტის შესახებ.

ჩეხეთში, ქალაქ პრადეც-კრალოვეში, 5-7 ნოემბერს საერთაშორისო კონფერენცია პრადეც-კრალოვეს უნივერსიტეტის ორგანიზებით გაიმართა და მასში 20-მდე ევროპული ქვეყნის მეცნიერები და მკვლევრები მონაწილეობდნენ.

ოკუპირებულ აფხაზეთში კოლორის ხილი კვლავ ჩაკეხავს

ოკუპირებულ აფხაზეთში კოლორის ხილი კვლავ ჩაკეხილია. ხილი აქციის მონაწილეებმა მას შემდეგ გახსნეს, რაც დაკავებულია გათავისუფლების შესახებ სიტყვიერი დაპირება მიიღეს, თუმცა კრება ხნით.

ოკუპირებული აფხაზეთის ე.წ. პრეზიდენტმა, ე.წ. უშიშროების საბჭოს თავმჯდომარე სხდომა გამართა. ხმაური „რუსული ინვესტიციების შეღავათიანი პირობების შესახებ“ ე.წ. შეთანხმების პროექტს მოჰყვა, რომელსაც ე.წ. პარლამენტმა კენჭი უნდა უყაროს. საპროტესტო აქციები სწორედ ოპოზიციის იმ წარმომადგენლების დაკავების შემდეგ დაიწყო, რომლებიც ამ „შეთანხმების პროექტს“ ეწინააღმდეგებიან.

ქართლი, როგორც ბაროზგილი დედაჩემი, გადატყაულ მუსლისთავზე მისვინია... მანანა ჩიტიშვილი

საიუბილეო თარიღი მუსლისთავზე გაყოფილი ქართველი პოეტის მანანა ჩიტიშვილისადმი. ამის გამო საქართველოს მხარედასა და მისი მემკვიდრეობის შესახებ მისაღებად გაუგებრობა. მისაღებად ნათქვამია:

დვირფასო ქალბატონო მანანა!
საქართველოს მწერალთა კავშირი, თქვენი მეგობარი ქართველი მწერლები გულმხურვალედ მოგესალმებიან თანამედროვე ქართული პოეზიის ერთ-ერთ მშვენიერ და გილოცავენ ღირსშესანიშნავ თარიღს თქვენს ცხოვრებაში - დაბადების დღეს.

თქვენ ქართველ მწერალთა იმ მცირერიცხოვან გუნდს განეკუთვნებით, რომელსაც

ლიც განსაზღვრავს თანამედროვე ქართული სიტყვაკაზმული ლიტერატურის დონეს და მისი განვითარების პოზიციონირებს. თავად თქვენ კი იმ ნიშნის გვაგონებთ, ნდობით, მორჩილად რომ მიხატავთ მაცხოვარს და მისი თბილი ხელისუფლიდან კენკავს ქართულ სიტყვებს, მითრისა და ბადაგის სურნელს რომ აფრქვევენ.

თქვენი პოეტური ნათლობა შორეულ 1972 წელს შედგა, როდესაც გაზეთ „ლიტერატურულ საქართველოში“ გამოაქვეყნეთ პირველი ლექსები. მას შემდეგ ნახევარ საუკუნეზე მეტი გასულა და ამ ხნის განმავლობაში ჩამოყალიბდით პირველხარისხიანი შემოქმედად, რომელიც უყვარს მკითხველს, გემოვნებთან ქართველ მკითხველს... უყვარს თქვენი პოეტური კრებულები, ისეთები, როგორცაა „ქსანზე“, „ქართლის გზაზე“, რჩეული, ერთგულმეუღლი, „მანაც საქართველო ერქვა“, „სი ლექსი“, „რანაირი გაზაფხული მოვა“, „სიმზრის ანგელოზები“...

ამ კრებულების ლირიკული გმირი გაკრულია მარტოობისა და შეჩვენების ჯვარზე და

ივსება სისხლის წვეთებით, ცრემლები კი გაქვავებული და ფერად კენჭებად ჰყრია ამოღების ერთ დაუსრულებელ გზაზე. რა სჭირდება და ბევრი არც არაფერი, თონის პურივით ნატეხილი სითბო და ნუგეში და კიდევ ის, რომ მისი ქსნის პირას დაბადებული სიმღერა ცაში ვარსკვლავებად აიჭრას და იქ დაივანოს. გული უკვდება, როცა მის თვალში დავეინყებინ ფერფლით იფარება დიდგორი, როცა გვიგინებენ ანისს, როცა საქართველოს ცაზე ღალატის, ორგულობის, გაუტანლობის ბუკი მოგორავს და ნალექვითა და იავარქმით გვემუქრება. თქვენი პოეზია იმედით გვაგვებს და გვახსოვდგომლებს, რადგანაც მის ავტორს სიკეთისა და სათნოების, სამართლიანობის და კეთილშობილების გამარჯვებისა სწამს და ეიმედება...

თქვენი პოეზიის საუკეთესო ნიმუშები თარგმნილია ინგლისურ, იტალიურ, ესპანურ, რუსულ, აზერბაიჯანულ, სომხურ ენებზე.

არაჩვეულებრივი ლიტერატურული პორტრეტები შექმენით თქვენი თანამედროვე ქართველი მწერლებისა, რა დიდი სიყვარულით დაგვიხატეთ გიორგი ლეონიძის, ლევან გოთუას, გიორგი შატერაშვილის, ოთარ ჩხეიძის, თედო მეჩიშვილის, ბორენა ჯაჭვლიანის სახეები. მონოგრაფიული გამოკვლევა მიუძღვნით თვალსაჩინო ქართველი პოეტის ნიკოლოზ მინიშვილის ცხოვრებასა და შემოქმედებას, რომლისთვისაც ფილოლოგიის დოქტორის წოდება მოგენიჭათ...

სხვადასხვა დროს მუშაობდით ახალგორის რაიონული გაზეთის მთავარი რედაქტორის მოადგილედ, შოთა რუსთაველის სახელობის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტის უფროს მეცნიერ-თანამშრომლად, გამომცემლობა „ეროვნული მწერლობის“ რედაქტორად და ყველაზე პროფესიონალიზმითა და მოყვასის სიყვარულით გამოირჩეოდით.

თქვენი მრავალწლიანი მოღვაწეობა ღირსების ორდენითა და იაკობ გოგებაშვილის მედლით აღინიშნა. მონიჭებული გაქვთ დავით აღმაშენებლის, ივანე მაჩაბლის, გალაკტიონ ტაბიძის, ვლადიმერ მაიაკოვსკის, მუხრან მაჭავარიანის სახელობის, „მუზას“, „შოთაობის“ პრემიები. წმინდა ნინოს ჯვარი.

ქალბატონო მანანა!
კიდევ ერთხელ სიყვარულით გილოცავთ საიუბილეო თარიღს დადებულ ქართველ პოეტს, გისურვებთ დადხანს სიცოცხლეს, ჯანმრთელობას და ახალი შემოქმედებითი მწვერვალების დაპყრობას.

საქართველოს მხარედასა და მისი მემკვიდრეობის შესახებ მისაღებად გაუგებრობა.

გზად წიწამურთან

იღვა თორმეტი ენკენისთვის,
მზე ოქროს ღვრიდა,
ზედაზნის სერებს
ცის სიმშვიდე ადგა თავდებად,
ვინ სცნას,
რომ სიტყვა „წინამური“,
ამ წმინდა დღიდან,
მამულს ტანჯავდა და სისხლისფერად
აუყვავებდა.

შვენიერ ნიფლები
გზაზე ფერად ფოთლების ფიქალს
და შემოდგომის ყვავილები
მინდორს აყრია...
„მე ილია ვარ!“ –
ერთმა ფრაზამ,
მაშინ რომ ითქვა,
მთლად საქართველო შეაძრუნა
და შეარყია.

მოჩანს ტაძარი –
ღვთით ნაკურთხი „ცხოველი სვეტი“,
ფიქრიც მიმოღის,
სხვა სიმაღლით
თრთის და ირწვევა,
საგურამოში
მიბრძანდება
ილია ეტლით,
მცირე ხანში რომ ბაღდახინად
გარდაიქცევა.

რას მოთქვამს მტკვარი,
ჯვართან ისევ შენამდორები,
მზეც დახრისაკენ მიწურვილა
სხივანამკრთალეში
და გზად მიმავალთ
მწუხრისფერი
მცხეთის გორები
მიაცილებენ
ოთარაანთ ქვრივის თვალებით.

ავად დუმს არე,
არც ფოთოლი არ იძვრის კენტი,
მარტოდენ შორით
მოლაღურთა ისმის გოდება
და თბილისიდან
საგურამოს მსრბოლავე ეტლი
სიკვდილს კი არა,
უკვდავებას უახლოვდება.

რანაირი გაზაფხული მოვა...

ქარი ახლა საალერსოდ მიწვევს,
იამინდა, გადაილო თოვამ...
ნეტავ, ჩვენ რომ არ ვიქნებით, იმ წელს
რანაირი გაზაფხული მოვა?

კვლავ ეს ფერი თუ ექნებათ ნისლეებს?
ამ ცის თაღებს, ცისფრად შემოგარსულთ?
ან ტყემალი ემსგავსება ისევ,
ქორნილიდან გამოპარულ ასულს?

მთესმა ვძრავდით სასურველის პოვნად,
ვგავდით უინით მყვირალის ირმებს.
ან იმ ქვეყნად მიგვდევს ვინმეს ხსონა,
ან ამ ქვეყნად ვეხსომებით ვინმეს?!

ქარი ახლა საალერსოდ მიწვევს,
სულს მოსწყურდი... გადაილო თოვამ,
ნეტავ, ჩვენ რომ არ ვიქნებით, იმ წელს,
რანაირი გაზაფხული მოვა.

გადაძახილი...

აღარ ვიცი, ვინ ან როგორ შევაჩვენო,
ქსანს და არავგს უცხო მუმილი მისევია,
ქართლი,
როგორც გაროზგილი დედაჩემი,
გადატყაულ მუსლისთავზე მისვენია.

გვერდით მიდევს ვერცხლისფერი ამულეტი,
თვალს ვარიდებ გადამტყრულ, პირბლაგვ
მასვილს,
„რა უყავით, რა უყავით მამულეები?!“ –
ტირილის ხმით ვილაყ ვაღმით გამოძახის.

ეს ხმა ათას ჩემისთანა გულთან დაობს,
ხან მრისხანებს, ხანაც გლოვის ისმის ხარი –
„ვის მიეცით ეს წყალ-ჭალა საიგავო,
უფლისაგან სასოებით ნამოძვარი?!“

ამობრწყინდი, მზეო, ღამის გამთენებო,
ჩვენ თუ არა, სხვა ვინ შეცვლის ამგვარ
ამინდს...

გაიღვიძეთ, გაიღვიძეთ ქართველებო! –
დამდგარია ტანზე თაფლის წასმის ჟამი.

აღარ ვიცი, ვინ ან როგორ შევაჩვენო,
ქსანს და არავგს უცხო მუმილი მისევია,
ქართლი, როგორც გაროზგილი დედაჩემი,
გადატყაულ მუსლისთავზე მისვენია.

დგას შემოდგომა

ხანდახან რაღაც უცნაური
ამიტანს სევდა,
სიო ათრთოლებს
შეყვითლებულ, გამხმარ ბალახებს,
მე ბრმა ვარ,
რადგან სხვას შენს გარდა
ვერავის ვხედავ,
შენც ბრმა ხარ,
რადგან ჩემი თავი ვერ დაგანახე.

ქარი არავგის ვრცელ ჭალაზე
მიიმტრევეს მუხლავს,
დგას შემოდგომა
და ფოთოლოთა ცვენა მალონებს,
მე ყრუ ვარ,
რადგან სხვას შენს გარდა
ვერავის ვუსმენ,
შენც ყრუ ხარ,
რადგან ერთი სიტყვაც ვერ გაგავონე.

ლექსებს ვკითხულობ

ღმერთო, მომბაღვე მოთმენის ნიჭი,
დამბაღვე მწყემსად ანდა – ქვითხუროდ,
გთხოვ, მაპატიო, მე როცა მიჭირს,
ლოცვების ნაცვლად ლექსებს ვკითხულობ.

იღვა დარი თუ გრივალს მივქონდი,
სულ მწამდა, უცხო ნაპირს ვნახავდი,
ვერ დავიურვე მაინც სტრიქონი,
ვერ მოვიხილავდი ლექსის სახადი.

ნურვინ ჩამითვლის სურვილს აუგად,
მუდამ მლოცველი ვიყავ ამ მიწის,
რა ვქნა, თუ იის ემხმა დამშევა,
ბრონეულების ცეცხლში დავინვი.

ქარი რომ ნისლის ბაირალს გაშლის,
გულო, დარდით ნუ დამეხურებო,
მორს ვარსკვლავები ბრწყინავენ ცაში,
როგორც იესოს ნაფხურები.

ღმერთო, მომბაღვე მოთმენის ნიჭი,
დამბაღვე მწყემსად ანდა – ქვითხუროდ,
გთხოვ, მაპატიო, რომ როცა მიჭირს,
ლოცვების ნაცვლად ლექსებს ვკითხულობ.

ლექსი – სანთელი

მანანა ჩიტიშვილი

მანანა ჩიტიშვილი პოეზიის აღიარებულ წარმომადგენელს, ჩვენს მეგობარს მანანა ჩიტიშვილს ვულოცავ საიუბილეო თარიღს! მისი ლამაზი, მთის ნაკადულივით სუფთა და აუზღერველი ლექსები, წლებიდან, ახარებს და ამეღნიერებს პოეზიის მოყვარულებს.

თამამად შეიძლება ითქვას, რომ ანა კალანდაძის შემდეგ, მანანა ჩიტიშვილი ერთ-ერთი გამორჩეული პოეტი, რომელმაც ასე ამაღლებულად და ღვთაებრივად დაგვიხატა ქალური სამყაროს ფერადოვნება, ის განცდები და განწყობილებები, რაც ასე ახლომდებარე ყველა ადამიანისათვის.

მისი პოეზია ქართლის ველ-მინდორებზე მოზიბინე ბალახის და მთებზე შეფენილი ნისლეების სურნელითაა გაჟღერებული და წინაპართა დაღვრილი სისხლის მცხუნვარება და ტკივილი ახლავს...

მანანა ჩიტიშვილის ლექსები სამშობლოს სიყვარულის პიშია, რომელსაც ახალგაზრდა თაობა აუცილებლად უნდა ეზიაროს... ხოლო მისი სატრფიალო ლირიკა ქართული მწერლობის დიდ ტაძარში დანთებული სანთელია, რომელიც საოცარ სითბოს და

სიკეთეს ასხივებს და პოეზიის მოყვარულებს რწმენით და იმედით ავსებს...

კიდევ ერთხელ ვულოცავ მანანა ჩიტიშვილს იუბილეს და აქვე მისი ლექსის მიხედვით შექმნილ ექსპრომტს ვთავაზობ...

✦ ✦ ✦

ცხრაჯერ ჩაშალე ნანანავი, ერთხელაც არვინ ამაჰყავა...

მანანა ჩიტიშვილი

ნეტავ რა უყავ ნანალი?
ცრემლი რადა გდის წამწამებს?
ცხრაჯერ ჩაშალე ნანანავი,
არვინ ამაჰყავა ნანანავებს...

მაგ დარდს რას უზამ, ქალშავო?
ან ჭკვავზე შავშლის, ან მაგკლავს;
ნანანავი ცხრაჯერ ჩაშალე,
ერთხელაც არვინ ამაჰყავა...

გადათმერ არავალი

ტრამპის ბრძოლაში დახმება

არც ერთი ქვეყნის ლიდერის არჩევნებს არ განიხილავს მსოფლიო ისეთი ყურადღებით, როგორც ამერიკის შეერთებული შტატების. ეს კი, მიუთითებს იმაზე, რომ ამერიკა ნამდვილი ზედასაფენო ქვეყანაა. საპრეზიდენტო არჩევნებში დონალდ ტრამპის გადარჩევა საშუალო მისი ბრძოლაში comeback, ანუ დაბრუნება უნდა. დაბრუნება კი, ნამდვილად შთაბეჭდილია. გვიან, 2020 წლის საპრეზიდენტო არჩევნებში მან წააგო, მაგრამ შედეგები არ აღიარა, არ დასჯდა და ბრძოლა განაგრძო. მაშინ წაგებულმა ტრამპმა არა მხოლოდ ლიბერალური ელიტა აიხსნა, არამედ საქართველოშიც დაიწყო მისი მომხრეების მოძიება. თანაპროტოკოლი და შოუბიზნესის კი, მაგრამ ყველა პოლიტიკური წინააღმდეგობა გადალახა, მათ შორის, ორი იმპიუმენტი, ნაირ-ნაირი სასამართლო პროცესები და დაპატიმრების შემთხვევები. მკვლელობის ორ მსჯელობასა და დაპატიმრებას სანაპიროს. ახლა კი სრულიად დასასურვალად დონალდ ტრამპი თავის პოლიტიკურ ბრძოლას წინააღმდეგობას უწევს.

თუ ახლანდელ არჩევნებს 2016 წლისა შევადარებთ, ტრამპმა ის არა მხოლოდ ამერიკაში კოლეჯის 277 ხმით, არამედ ხალხის ხმით უმრავლესობით მოიგო. შვიდ მერყეულ შტატშიც გაიმარჯვა. სხვების გარდა, გამარჯვება პრეზიდენტმა მაიდენმა და მისმა საარჩევნო მეტოქემ, კამალა ჰარისმაც მიულოცა. დემოკრატებმა კი, არა მხოლოდ საპრეზიდენტო არჩევნებში, არამედ სენატსა და წარმომადგენელთა პალატაშიც იწვინეს მარცხი. ასე რომ, მომავალი კონგრესი რესპუბლიკელების ხელში იქნება. ლიბერალურ მასშტაბში გაუთავებელი ბჭობა, რატომ წააგეს დემოკრატებმა ასე მწარედ. პასუხი კითხვაზე შედარებით დევი: ლიბერალურ სიმართლისთვის თვალის გასწორება უჭირთ. ხალხმა ლიბერალური მათი ამპარტაუნული საქციელის გამო დასაჯა. მოსახლეობა გადაიღო გენდერულ პოლიტიკაზე, ლგბტ-ზე და ოჯახის ინსტიტუტზე ლაპარაკით, მაშინ, როდესაც მათ უბრალო ცხოვრებისეული პრობლემები უფრო აწუხებდა: უმუშევრობა, ინფლაცია, ფასების ზრდა, მიგრანტების მოზღვაობა და ასე შემდეგ.

ბოლო სოციალურმა გამოკითხვამ დაამტკიცა ეს. საგარეო პოლიტიკა მოსახლეობის მხოლოდ 10 პროცენტს აინტერესებს. მაგალითად, უკრაინის ომი და სხვა საკითხები. ტრამპმა და მისმა გუნდმა ხალხს ყური დაუგდო, და ამიტომაც გაიმარჯვა. ნიუ-იორკ ტაიმსმა დაწერა, ტრამპი და ტრამპიზმი ამერიკელთა შემოქმედებაა კი არაა, ისინი მასების განწყობის სპიკერები არიან. ამიტომ, ჩვენ მასებს უნდა შევეუბნოთ და ყური მივუგდოთ იმას თუ ხალხს რა აწუხებს. ტრამპის მომავალი პოლიტიკისგან, დიდ სიურპრიზებს არ უნდა ველოდოთ. ქვეყნის შიგნით, ეს იქნება ხისტი მიგრაციული პოლიტიკა, უარი მწვანე პოლიტიკასა და ენერჯორესურსების რეგულაციებზე, ანუ გაზისა და ნავთობის საბადოების მურღვა მეტი მოგებისთვის, გენდერული პოლიტიკის დაგმობა და აბორტის შესახებ კანონის გამკაცრება. საგარეო პოლიტიკაში, ფოკუსი ჩინეთზე, ანუ ტარიფების დანერგვის გზით, მასთან სავაჭრო ომის გამოცხადება. რუსეთთან დაკავშირებით დასავლელი ანალიტიკოსების აზრით, ტრამპი მინც

ხისტი იქნება. ტრამპი არ არის რუსეთის მეგობარი. მისი შედარებით რბილი რიტორიკა არაფერს ნიშნავს. ის, უბრალოდ, პოპულისტია. უკრაინის საკითხში, ომის დამთავრებას შეეცდება, მაგრამ მხოლოდ მისი პირობებით. თუ ტრამპი დაინახავს, რომ რუსეთი არ ეთანხმება, მდგომარეობის გამწვავებას არ მოერიდება. ტრამპს სულ არ ადარდებს უკრაინა მოიგებს თუ წააგებს. მისთვის მთავარია, ამერიკამ მოიგოს. საკითხავი ისაა, რუსეთი თუ გაიზიარებს მის ასეთ მიდგომას. ამერიკის არჩეული პრეზიდენტი ანტიჩინური კოალიციის შექმნას ეცდება. არც რუსეთი და არც გლობალური სამხრეთი არ აპირებს ჩინეთთან დაპირისპირებას. ტრამპი კი, არც რუსეთს და არც დანარჩენ სამყაროს არაფერს არ დაუთმობს ამ საკითხში. საერთაშორისო არენაზე ის ყველა მოთამაშეს ყველაფერზე შესაბამის საფასურს მოსთხოვს. გამონაკლისი არ იქნება! სხვანაირად რომ ვთქვათ, ტრამპი ნატოს წინააღმდეგევი კი არაა, არამედ მეტ კონკრეტულ პასუხისმგებლობას მოითხოვს ევროპისგან.

ამერიკას ევროპას აკყვან და ჩინეთს სავაჭრო ომი გამოუცხადა

ომი ელექტრონული ავტომობილების ინდუსტრიას ეხება. გადამწყვეტილების მიღებაზე ევროკავშირი ერთი წლის განმავლობაში ჭოჭმანობდა. მიმდინარე წლის ზაფხულის ბოლოს ევროკავშირის ლიდერმა ურსულა ფონ დერ ლაიენმა, ოფიციალურად განაცხადა, რომ ალიანსი ჩინური ელექტრომობილების იმპორტზე 15-პროცენტის ტარიფის დანერგვას აპირებს. ცოტა ხნის შემდეგ კი, ბრიუსელმა ტარიფის გაზრდა 45 პროცენტამდე გადაწყვიტა. საკითხთან დაკავშირებით, ბრიუსელში ევროკომისიის სხდომა შედგა, რომელსაც ევროკავშირის 27-ვე ქვეყნის წარმომადგენელი დაესწრა. ასეთ სხდომებს ევროპული მედია მეტ-ნაკლებად ყურადღებით ადევნებს ხოლმე თვალს, მაგრამ ახლა, საკითხის სიმწვავემ პრესის ყურადღება მიიპყრო, რადგან ცნობილი გახდა რომ, საკითხის თაობაზე ევროკავშირის წევრებს შორის უთანხმოება გაჩნდა. ევროპა სამ ჯგუფად გაიყო: პირველი საფრანგეთის ლიდერობით ჩინეთის დასჯას მოითხოვდა; მეორე ჯგუფს ნეიტრალურ პოზიცია ეკავა. მესამე კი გერმანიისა და უნგრეთის ლიდერობით მკვეთრად ეწინააღმდეგებოდა ჩინეთის მიმართ გაზრდილი ტარიფების დანერგვას. კენჭისყრის შედეგებით თუ ვიმსჯელებთ, ტარიფების დანერგვის მომხრეებმა მოიგეს, მაგრამ აშკარა გახდა, რომ ჩინეთის თემებზე ევროკავშირში მზარია გაჩენილი. ალიანსის 27 წევრი ქვეყნიდან, ხუთი გადამწყვეტილების წინააღმდეგ წავიდა, 12-მა თავი შეიკავა და დანარჩენმა 10-მა მხარი დაუჭირა. ასე და ამგვარად, ნოემბრიდან, ჩინური ელექტრომობილებზე

45-პროცენტის ტარიფი დანერგება, რაც ჩინური ელექტრომანქანების ფასს მნიშვნელოვნად გაზრდის. ჩინეთის მთავრობას ევროკავშირის გადამწყვეტილებებზე მკვეთრად უარყოფითი რეაქცია ჰქონდა. შედეგად, სავაჭრო ორგანიზაციაში სარჩელი შეიტანა. მოგვიანებით კი, საპასუხოდ, ევროპას ზოგიერთი ბრენდისა და ლორის ხორცის იმპორტზე ტარიფები დაუწესა. ჩინეთს რომ ასეთი რეაქცია ექნებოდა, ბრიუსელმა ძალიან კარგად იცოდა. სწორედ ამან აფრთხილებდა ბრიუსელს გერმანიისა და უნგრეთის მთავრობა. გერმანული ავტომობილების ექსპორტის დიდი ნაწილი ჩინეთში მოდის. გარდა ამისა, გერმანიის ავტომობილების მწარმოებელი თითქმის ყველა კომპანია ჩინეთში აქვს ქარხნები. ისინი შიშობენ, რომ ჩინეთი ევროპის ავტომობილებზე ტარიფებს დაანერგვს, რითაც გერმანიის ავტომობილური მწარმოებელი დაზარალდება. რაც შეეხება უნგრეთს, ის შიშობს, რომ ტარიფების შემოღება ჩინეთს აიძულებს, უარი თქვას უნგრეთში დიდი ელექტრომობილების ქარხნის აშენებაზე. გერმანიის ავტომობილური მწარმოებელი ნარმომადგენელი ტარიფების შემოღება აღწერა, როგორც თავისუფალი გლობალური ვაჭრობაზე, შესაბამისად, კეთილდღეობაზე, სამუშაოს უსაფრთხოებასა და ევროპული ეკონომიკის ზრდაზე დარტყმა. ჩვენ გვესმის, რომ პრობლემა არც ისე მარტივია, მაგრამ პრობლემები დიალოგის გზით უნდა მოგვარდეს, განაცხადა მან. ევროკავშირი და მისი წევრი ქვეყნები, საფრანგეთის ლიდერობით,

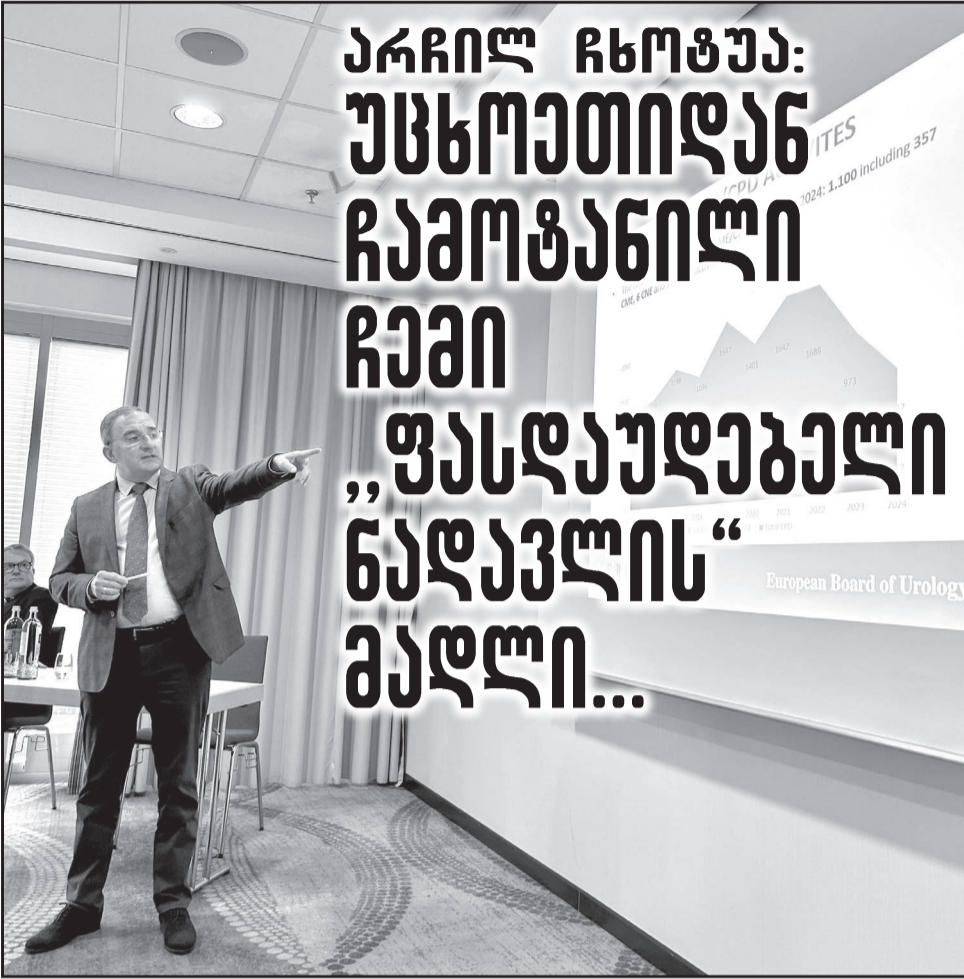

საკითხს სულ სხვა თვალთი უყურებენ. მათი აზრით, ჩინეთის ავტომობილური დიდი პრივილეგიებით სარგებლობს, კერძოდ, ჩინეთის მთავრობა დარგს სუბსიდირებას უწევს. ამიტომაც ჩინური ელექტრომობილი ევროპულზე იაფი, რაც არათანაბარ კონკურენციას იწვევს. სტატისტიკაც ამაზე მეტყველებს: ბოლო ორ წელიწადში ევროპის ბაზარზე ჩინური ელექტრომობილების რაოდენობა 8-დან 20 პროცენტამდე გაიზარდა. ექსპერტების აზრით, ასე თუ გაგრძელდა, ევროპის ბაზარს ჩინური ელექტრომანქანები წაუგებენ. ამერიკა კიდევ უფრო მკაცრ ზომებს იღებს. ამას წინააღმდეგ, ბაიდენის ადმინისტრაციამ ახალი კანონპროექტი წარუდგინა კონგრესს, რომელიც ჩინეთიდან ავტომობილების იმპორტს მთლიანად კრძალავს. ამას თეორიის სახლი იმით ამართლებს, რომ თანამედროვე მოწყობილობებით და პროგრამული უზრუნველყოფით აღჭურვილი ავტომობილები ქვეყნის ეროვნული უსაფრთხოებისთვის საშიშია, რადგან კამერებითა და სენსორებით ჩინეთს ამერიკელი მოქალაქეების პირადი მონაცემების შეგროვება და ამ გზით ქვეყნის საბოტაჟი შეუძლია. ამ აზრს იზიარებს კანადაც, რომელმაც, ფაქტობრივად, აკრძალა ჩინეთიდან

ელექტრომობილების იმპორტი. თურქეთმა კი, ევროპული მიდგომა აირჩია. მან 40-პროცენტის ტარიფი დაანერგა. სპეციალისტების აზრით, ტარიფების ომი კიდევ უფრო დამძიმდება, რადგან დასავლეთმა ეკონომიკური სიმძლავრის მწვერვალს მიაღწია. დასავლეთი, მუშახელის სიძვირის გამო, კარგა ხანია, ვეღარ უწევს კონკურენციას აზიის ქვეყნებს. ამიტომ დასავლეთში მოდაში შემოდის ეკონომიკური პროტექციონიზმი, ანუ სამამულო წარმოების უცხოური კონკურენციისგან დაცვა. დონალდ ტრამპი ამას ხმამაღლა ამბობს. დასავლეთის სხვა პოლიტიკოსები კი, ამ აზრს ჩურჩულით ახმოვანებენ, რადგან ისინი ყოველთვის მსოფლიო ღია ბაზრის შესახებ ქადაგებენ. ახლა კი, ამ ღია ბაზარმა დასავლეთის ეკონომიკური დასუსტება გამოიწვია.

ნუზარ ზ. რუსაძე,
POSTV

არჩილ ჩხოველი: უსსოთიდან ჩამოტანილი ჩემი „ფასდაუდებელი ნაღავის“ გაღწევა...

მედიკალინა

როგორ გავრცელდა თქვენი სამეცნიერო მუშაობა სამშობლოში?

– ნელანაც აღვნიშნე, რომ საზღვარგარეთ ხუთწლიანი მივლინების პერიოდში დიდად თეორიული ცოდნა შევიძინე და პრაქტიკული გამოცდილება მივიღე და ამ, ასე ვთქვათ, „ფასდაუდებელი ნაღავის“ დაკარგვა არ მინდოდა, ამიტომაც კვლევები დიდი ხალისით განვაგრძე. უკვე ვახსენე, რომ ექიმობა ყოველთვის მიტაცებდა, მაგრამ ამ სფეროში მეცნიერულ კვლევებს ჩემთვის მუდამ განსაკუთრებული ხიზლი ჰქონდა. როგორც პრაქტიკოსმა ექიმმა ჩემს მიზანს ნამდვილად მივაღწიე, ამის თქმა თამამად შემიძლია, მაგრამ როგორც მკვლევარს კიდევ ძალიან ბევრს გაკეთების სურვილი მაქვს. პროფესიული მოღვაწეობის ამ ორივე მიმართულების თანაზომიერად განხორციელების შესაძლებლობა კი უზრალოდ ფიზიკურად ურთულესი საქმეა: სრული დატვირთვით მუშაობა კლინიკაში, თანაც ქირურგიის ისეთ ურთულეს განხრამში, როგორიცაა ტრანსპლანტოლოგია, კიდევ ყოველდღიურად ათეულობით ამბულატორიული პაციენტის მიღება და ამის პარალელურად დიდი მეცნიერების კეთება, დამეთანხმებით, ძალიან ძვილია.

– თქვენი ნებართვით, ჩვენი საუბრის ერთ მონაკვეთს დაეძვრებოდით, რომელიც საზღვარგარეთ კლინიკებში მუშაობის შედეგებს ეხება. თქვენ ახსენებთ, რომ საერთაშორისო სამედიცინო საზოგადოებამ დადებითად შეაფასა თქვენი მრავალწლიანი სამუშაოს შედეგები. თუ შეიძლება ამის თაობაზე უფრო კონკრეტულად რომ გვიამბოთ.

– უნდა გითხრათ, რომ ჩემი მუშაობის შედეგები გამოქვეყნდა მსოფლიოს თითქმის ყველა მაღალრეიტინგულ სამეცნიერო სამედიცინო ჟურნალში, რაც თავისთავად მათ მაღალი დირეზივების ინდიკატორად შეიძლება მივიჩნიოთ. გარდა ამისა, ჩვენ რამდენიმე მნიშვნელოვანი სამეცნიერო პრიზიც მივიღეთ – პირადად მე და ჩემი ჯგუფის წევრებმა. მაგალითად, მიღებული მაქვს პრიზი საუკეთესო სამეცნიერო ნაშრომისთვის გერმანიის უროლოგთა ასოციაციის კონგრესზე, გარდა ამისა გავხდი არაერთი სოლიდური საერთაშორისო გრანტის მფლობელი. კიდევ შემიძლია გითხრათ, რომ ავიღეთ პრიზი საუკეთესო ექსპერიმენტული ნაშრომისთვის ისრაელის ტრანსპლანტოლოგთა საერთაშორისო კონგრესზე. კიდევ არაერთი სხვა ჯილდოც გვაქვს მიღებული კოლეგებთან ერთად.

– საქართველოში ჩატარებულ კვლევებს თუ შეიძლება საერთაშორისო რეზონანსი?

– ჩვენს კლინიკაში ჩატარებული კვლევების შედეგები პუბლიკაციების სახით გამოქვეყნებული გვაქვს ცხრამეტ საერთაშორისო

მაღალრეიტინგულ ჟურნალში. მეტიც: ჩვენი კვლევების შედეგები გამოქვეყნდა ასევე ამერიკის შეერთებული შტატებისა და ევროპის რამდენიმე ქვეყანაში გამოქვეყნულ წიგნებში ცალკეული თავების ფორმით, რაც უდიდესი აღიარებისა და პატივისცემის ნიშანია. ეს რაც შეეხება ონკოლოგიის მიმართულებას, რომელიც, კერძოდ, მოიცავს თირკმლისა და პროსტატის კიბოთი დაავადებულ პაციენტების მკურნალობას, ვინაიდან ამ ორი ტიპის, განსაკუთრებით კი პროსტატის ავთვისებიანი სიმსივნე, საქართველოში ძალიან არის გავრცელებული. თირკმლის კიბო კი ჩვენთვის განსაკუთრებით მწვავეა პაციენტთა მაღალი სიკვდილიანობის გამო.

შორე მიმართულებით, რომლითაც ჩემი ინიციატივით მუშაობა წავმართეთ, ტრანსპლანტოლოგია გახლდათ. კერძოდ, შევისწავლეთ ჩვენი დონორების, ანუ იმ ჯანმრთელი ადამიანების პოსტოპერაციული მდგომარეობა, მათი ცხოვრების ხარისხი, რომლებმაც თავიანთ ახლობლებზე თირკმელი გასცეს და ეს პარამეტრები იმ პირობა ცხოვრების მაჩვენებლებს შევადარეთ, რომელთაც ამ ტიპის ოპერაცია ჩაუტარდათ, ვთქვათ, დაავადების გამო. იმ დროს ამ საკითხისადმი მიძღვნილი კვლევები და პუბლიკაციები თითქმის არ იყო, ამდენად მან საერთაშორისო სამედიცინო წრეების დიდი ყურადღება მიიპყრო. ჩვენი მონაცემები მოვახსენეთ როგორც ამერიკის შეერთებული შტატებში გამართულ უროლოგთა ორ საერთაშორისო კონგრესს, ასევე გამოქვეყნეთ მაღალი სამეცნიერო რეიტინგის მქონე სამეცნიერო ჟურნალში.

ჩვენი კვლევების შემდეგ ეტაპზე შევისწავლეთ უკვე ხელგანთავსებული თირკმელზე ანუ დიალიზზე მყოფი პაციენტების ცხოვრების ხარისხის პარამეტრები (ასეთი კი მარტო საქართველოში სამი ათასი კაცია!) ისინი მუდმივად, კვირაში სამჯერ, კლინიკაში პროცედურებზე დადიან და 3-4 საათის განმავლობაში აპარატს არიან მიჯაჭვულნი. მათი ფსიქო-სოციალური პარამეტრები შევადარეთ თირკმელგადანერგილი პაციენტების მდგომარეობას და ვაჩვენეთ, რომ ორგანოს გადანერგვის შემდეგ მათი ცხოვრების ხარისხი მნიშვნელოვნად, ნახტომისებურად უმჯობესდებოდა და თითქმის სრულიად ჯანმრთელი ადამიანისას უტოლდებოდა.

ამით ჩვენ ვაჩვენეთ, რომ თითოეულის ტრანსპლანტაცია, არათუ ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესებით ხასიათდება, არამედ უკავშირდება ცხოვრების ხარისხის ნორმალიზაციას. სიხარულით იმის თქმაც მინდა, რომ ჩვენთან თირკმლის ტრანსპლანტაციის შემდგომ პაციენტები ოჯახდებიან, შვილებს აჩენენ, მუშაობას იწყებენ, ფაქტობრივად, სრულფასოვან ნორმალურ ცხოვრებას უბრუნდებიან.

ჩვენს ამ გამოკვლევასაც ფართო გა-

მოხმარება მოჰყვა, შედეგები გამოქვეყნდა ამერიკის შეერთებული შტატებისა და რიგ ევროპულ ქვეყანაში გამოქვეყნულ სამეცნიერო მონოგრაფიებში ცალკე თავების სახით. ამ შედეგების შესახებ ჩვენ მოვახსენეთ საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციებზე.

– შემდეგ როგორი იყო თქვენი სამეცნიერო მუშაობა? რა საიხლეები მოხდა ბოლო წლებში?

– 2011 წელს, ასევე მიზნობრივი სტატუსით, გახლდათ ამერიკის შეერთებული შტატებში, ნიუ-იორკის ორ – ბროქსისა და მანჰეტენის კლინიკაში, სადაც ტრანსპლანტოლოგიასა და დიალიზის საკითხებს ძალიან მაღალ დონეზე იკვლევენ. იქ რამდენიმე თვე დავეყავი, რა დროსაც დიალიზის პაციენტებზე ოპერაციების გარკვეული ახალი მეთოდიკები ავითვისე, რომელიც ჩამოსვლის შემდეგ ჩვენს ცენტრში დაგვირგვინდა. ეს მიმართულებაც ძალიან წარმატებული აღმოჩნდა და ორ წელიწადში საქართველოში ამ მხრივ ლიდერები გავხდით.

ამ მიმართულებით, პირადად მე, ორი ათასზე მეტი ოპერაცია მაქვს გაკეთებული, ისე კი მათი რიცხვი გაცილებით მეტია, ამდენად ამ პროფილით დიდად ფაქტობრივი მასალა დაგვიგროვდა, ამიტომ 2017 წელს ამერიკის შეერთებული შტატებში გამოვეცი 450-გვერდიანი წიგნი, რომელიც სადილიზო მიდგომებში ინოვაციებს ეხებოდა. ის ძალიან მნიშვნელოვან ინფორმაციას შეიცავს და ჩემთვის ერთ-ერთი ყველაზე მეტად საამაყო ნაშრომია (ცხადია ეს, მხოლოდ სუბიექტური გრძნობაა!)

გარდა ამისა, ისიც უნდა ვთქვა, რომ ვინაიდან სამეცნიერო კვლევები ჩვენი დანესებულების მუდმივი მხარეა, ჩვენს კოლექტივს და პირადად მეც, რამდენიმე ნაშრომი გვაქვს, რომელთა გამოცემაში აქტიური მონაწილეობა გვაქვს მიღებული. ერთ-ერთი მათგანია მამაკაცებში პროსტატის მკურნალობის ახალი ტექნოლოგია, რომელიც, კერძოდ, უროსტენტირების მეთოდს ეფუძნება, რომელიც იმავე პრინციპისაა, რაც ცნობილი გულის სისხლძარღვთა სტენტირების ტექნიკა.

ეს იყო მულტიცენტრული კვლევა, რომელშიც ჩვენი უროლოგიის ცენტრის მკვლევართა გარდა, მონაწილეობდნენ ამერიკის შეერთებული შტატების კოლორადოს, ავსტრალიის, ტაივანის და კანადის ტორონტოს უნივერსიტეტების კლინიკების სპეციალისტები. ამდენად, გამოვიდა ხუთი სამეცნიერო ცენტრის

ერთობლივი ნაშრომი, რომლის შემუშავების და შემდგომი დანერგვის პროცესის აქტიური მონაწილე ვახლდით, რა დროსაც ოთხჯერ ვიყავი ამერიკის შეერთებული შტატებში.

გამოყოფილი კიდევ ერთ სამეცნიერო ნაშრომს – ესაა ასევე მულტიცენტრული კვლევა, რომელიც ეხება ფავოტიერაპიის ეფექტურობას საშარდე გზების ინფექციების მკურნალობაში. ცნობილია, რომ ფავოტიერაპიის სფეროში საქართველო მსოფლიოში ერთ-ერთი მონაწილე ქვეყანაა და სწორედ გიორგი ელიაშვილს მიერ დაარსებული თბილისის ბაქტერიოლოგიის, მიკრობიოლოგიისა და ვირუსოლოგიის ინსტიტუტმა (ე. წ. ბაქტერიოფაგთან), ციურისის უნივერსიტეტის ცენტრმა და ჩვენი უროლოგიის ეროვნულმა ცენტრმა ერთობლივად შევისწავლეთ ფაგების გამოყენების შესაძლებლობები საშარდე გზების ინფექციების დროს. კვლევის შედეგებიც ძალიან რეიტინგის მქონე სამეცნიერო ჟურნალში, მათ შორის სახელგანთქმულ „ლანცეტში“ დაიბეჭდა.

დაბოლოს, კიდევ ერთ წიგნზე, კერძოდ, სახელმძღვანელოზე მინდა შევაჩერო თქვენი ყურადღება, რომელიც თირკმლის ტრანსპლანტაციის ეფუძნება, რომელიც ევროპის უროლოგთა ასოციაციამ 2017 წელს გამოსცა და რომელიც ამ საკითხისადმი მიძღვნილი სამაგიდო წიგნია დარგის სპეციალისტებისთვის. მასში ერთი თავის ავტორი თქვენი მონა-მორჩილი ვახლავართ, რაც ჩემთვის ძალიან დიდი პატივია და სიამაყის საფუძველიც. მახსოვს, ეს წიგნი რომ გამოვიდა, რომელიც იმთავითვე საერთაშორისო სამედიცინო საზოგადოების ყურადღების ცენტრში მოექცა, ჩემი ისრაელელი ხელმძღვანელი შემეხმანა, წარმატება მომილოცა და მითხრა, ამაყი ვარ, რომ ერთად მუშაობამ მოგვინია.

ახლა მხოლოდ იმის თქმაც დამრჩა, რომ სამეცნიერო საქმიანობის პარალელურად, კლინიკაში ყოველდღიური მუშაობა ძალიან დიდ ძალისხმევას მოითხოვს, რასაც ბევრი ენერჯია სჭირდება. მეც ვცდილობ, საქმეს პირნათლად ვაკუძე!

– ბატონო არჩილ, გმადლობთ საინტერესო საუბრისთვის, ვისურვებთ წარმატებას თქვენს ყოველდღიურ საქმიანობაში, პირად ცხოვრებასა და დასახულ მიზანში მიღწევაში!

ესაუბრა

ოთარ ტურაბაიძე

იკვლევან საფრთხის შემცველ პროდუქტებს

ბავშვებისთვის საუბრი სთაბაშო, როქელმას, შესაქლოა, კიბოს უჯრედების ფორმირება გამოიწვიოს!

ქართული ბავშვებისთვის, დეტალური კვლევისთვის მდებარედა სააგენტო ტურქეთის აკრედიტებული ლაბორატორიაში გაგზავნა. ფერად ე.წ. ტელარ-ნეში ისეთი ქიმიური ნაერთი აღმოაჩინეს, რომელიც ჯანმრთელობის არაერთ და, ხშირად, გამოუსწორებელ პრობლემას იწვევს. აღმოჩენილი ბოროტი ბავშვის ორგანიზმში ადვილად შეიძლება მოხვდეს ქიმიურად დამინტერესებული სათამაშოს შეხებითაც. კანიდანაც კარგად შეიწოვება, ამიტომ ქრონიკულად ასეთი სათამაშოების მოხმარებამ შეიძლება მისი დაგროვება გამოიწვიოს. სიმპტომები რომლითაც ხასიათდება ბოროტი ინტოქსიკაცია, ეს არის თავის ტკივილი, სისუსტე, გულისრევა, მუცლის ტკივილი, ალერჯიკა ანუ თმის ცვენა, კუნთების კრუნჩხვები, უფრო დიდ ასაკში მენსტრუალური ციკლის დარღვევა და სექსუალური ჰორმონების არევა. იმდენად ტოქსიკურია, რომ შეიძლება, ლეტალურამდე კი გამოიწვიოს.

საშიში სათამაშოების ჩამონათვალში მოხვდა ჩვილებისთვის განკუთვნილი ე.წ. საჩხაკუნო სათამაშოები. პლასტმასის სათამაშოებს, რომელთაც აქვთ პატარა ნაწილაკები, კვლევის აღწერაში განმარტებულია გაგუდვის საფრთხე.

რისკის მინიმუმამდე შემცირებაში თანამონაწილეობა შეუძლია მომხმარებელსაც. მდებარედა სააგენტოს აქვს ვალდებულება, სათამაშო შეამოწმოს მოქალაქის მიმართვის საფუძველზე. თუ გავითვალისწინებთ, რომ სათამაშო საშიშია ბავშვის ჯანმრთელობისთვის შეიძლება დატოვოთ განაცხადი შესაბამის ვებგვერდზე. ევროკავშირთან ასოციაციის ხელშეკრულების გათვალისწინებით, სათამაშოების ხარისხზე კონტროლი საქართველოში 2021 წლიდან ამოქმედდა. ახლა ქვეყანაში საშიშ სათამაშოებს შორის ერთ-ერთი ყველაზე სარისკო პროდუქტად ე.წ. ტელარნეში ითვლება. იმისთვის, რომ თამაში მხოლოდ პოზიტიურ კონტექსტთან ასოცირდებოდეს, მეტი პასუხისმგებლობა მართებთ რეალიზატორებსა და სიტერბილზე – მშობლებს.

ფარადი ე.წ. ტელარნი ჯანმრთელობის არაერთი და, ხშირად, გამოუსწორებელ პრობლემას იწვევს.

პირველი და დაუვიწყარი...

ალექსანდრე (საშა) ბერულავას სახელობის შურნალისტური პრემიის გამარჯვებულთა დაჯილდოება

სიუჟეტი ან მულტიმედია ნამუშევარი – **მამუკა ყოფანაძე**, აფხაზეთის თემზე მომზადებული საუკეთესო სტატია გეტყვოდურ ან ელექტრონულ მედიაში – **ლევან შრიდა**, პრიზი მშვიდობის შურნალისტურად – გაიცემა საუკეთესო შურნალისტური ნაშრომისთვის, რომელიც ხელს უწყობს საქართველოში მომხდარი შეიარაღებული კონფლიქტების კონტექსტში ნდობისა და მშვიდობის აღდგენას – **დაა ბაძაშვილი** და შურნალისტური საქმიანობა – აფხაზეთიდან დევნილი შურნალისტი – **დალი ჯონა** (სიკვდილის შემდეგ).

გამარჯვებულები აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარემ ლევან მგალობლიშვილმა, აფხაზეთის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარემ ჯემალ გამახარიაშვილმა, აფხაზეთის საინფორმაციო-ანალიტიკური ცენტრის დირექტორმა ევა ნივინვაძემ და საკონკურსო კომისიის თავმჯდომარემ გულიადა ჯვალაძემ დააჯილდოვეს.

აფხაზეთის მთავრობის მხარდაჭერითა და აფხაზეთის საინფორმაციო ანალიტიკური ცენტრის ინიციატივით, ცნობილი შურნალისტის, აფხაზეთში ქართული ტელევიზიის პირველი დირექტორის ალექსანდრე (საშა) ბერულავას სახელობის შურნალისტური პრემიის გამარჯვებულთა დაჯილდოება გაიმართა.

შურნალისტური პრემიის გამარჯვებულები სპეციალურმა კომისიამ ოთხ კატეგორიაში გამოავლინა.

სამაუწყებლო ან ელექტრონულ მედიაში გასული, აფხაზეთის თემზე მომზადებული

ალექსანდრე ბერულავა სოხუმის დაცემის დღეს აფხაზეთს სეპარატისტებმა და ჩრდილოკავკასიელმა დაქირავებულმა მებრძოლებმა უიური შარტავასთან და მინისტრთა საბჭოს წევრებთან ერთად დახვრიტეს.

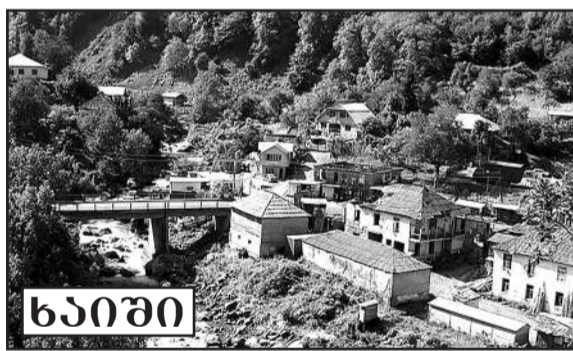
ალექსანდრე (საშა) ბერულავას სახელობის შურნალისტური პრემიის დაჯილდოება წელს პირველად გაიმართა, რომელიც ტრადიციულ იქცევა და ყოველი წლის 11 ნოემბერს გაიმართება.

ინფორმაციის აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა ავრცელებს.

უკონტროლო კრიპტოპიზნის ჭეშმარიტ და ხაიუს ახრჩობს!

მისთვის მარტივად საგანგებო განხილვას ავრცელებს

ჭეშმარიტ და ხაიუს მოსახლეობის საყურადღებო! მესტიის მუნიციპალიტეტის ხაიუსა და ჭეშმარიტის ადმინისტრაციულ ერთეულებში კატასტროფულად გაზრდილია ელექტროენერჯის მოხმარება. ამ ეტაპზე, ტრანსფორმატორი გათიშულია, კრიზისულად გაზრდილი ტვირთის გამო ტრანსფორმატორის გადაწვის თავიდან აცილების მიზნით.

ხაიუში

აღნიშნულ თემებში, ელექტროენერჯის მოხმარების სავალდებულო ზრდა პირდაპირ დაკავშირებულია უკონტროლო კრიპტოპიზნით.

მოგინოდებთ მაინერგების მფლობელებს, გამორთეთ ე.წ. ბიტკოინის აპარატები!

გთხოვთ, გაიზაროთ, რომ თქვენი მეზობლების, თქვენი ნათესავების, თქვენი მეგობრების კეთილდღეობა.

მსგავსი დატვირთვის გაგრძელების შემთხვევაში მოსახლეობისთვის ელექტროენერჯის მიწოდება შეუძლებელი გახდება!

ბიტკოინის ფასმა ყველა დროის მაქსიმუმს მიაღწია

ბიტკოინის ფასი თითქმის 5%-ით გაიზარდა და ისტორიაში პირველად 85 ათას დოლარს გადააჭარბა.

Binance-ის ბირჟაზე, რომელიც კრიპტოვალუტით ვაჭრობის მოცულობით უმსხვილესია, ბიტკოინი დღეს 5.44%-ით, 85,187 დოლარამდე გაიზარდა, მაქსიმალურმა მაჩვენებელმა კი 85,314 დოლარი შეადგინა.

CoinMarketCap პორტალის მიხედვით, რომელიც 20-ზე მეტი ბირჟისთვის საშუალო ფასს ითვლის, ბიტკოინის ღირებულება 5.47%-ით გაიზარდა და საშუალოდ 85,304 დოლარს მიაღწია.

განხილვა

საჯარო განხილვის შესახებ

სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვა - სს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის მიერ თელავის მუნიციპალიტეტში 110 კვ-იანი ძაბვის „სტორი ჰესი - ქ/ს ახალი თელავის“ მიწისზედა (საპაერო) ერთჯაჭვა ელექტროგადამცემი ხაზის პროექტი

დაგეგმილი საქმიანობის სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვის დრო და ადგილი: 2024 წლის 25 ნოემბერი, 12:00 საათი, თელავის მუნიციპალიტეტის სოფ. ფშაველის ადმინისტრაციული ერთეულის შენობა, 2024 წლის 25 ნოემბერი, 15:00 საათი, თელავის მუნიციპალიტეტის სოფ. გულგულის ადმინისტრაციული ერთეულის შენობა, 2024 წლის 26 ნოემბერი, 12:00 საათი, თელავის მუნიციპალიტეტის სოფ. ვარდისუბნის ადმინისტრაციული ერთეულის შენობა

გადაწყვეტილების მიმღები უფლებამოსილი ორგანოა სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო. საჯარო განხილვის ორგანიზატორია სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი.

საჯარო განხილვა ღიაა. მონაწილეობის, შენიშვნებისა და მოსაზრებების წარდგენის უფლება აქვს საზოგადოების ნებისმიერ წარმომადგენელს. წარმოდგენილ დოკუმენტაციასთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები შეგიძლიათ გაუზიაროთ სსიპ გარემოს ეროვნულ სააგენტოს 2024 წლის 29 ნოემბრის ჩათვლით მისამართზე: ქ. თბილისი, დავით აღმაშენებლის გამზირი N150 ან ელფოსტაზე: eia@mepa.gov.ge (გამოგზავნისას მიუთითოთ ადრესატი: სსიპ გარემოს ეროვნულ სააგენტოს). მოთხოვნის შემთხვევაში, წარმოდგენილი დოკუმენტაციის ნაბეჭდი/მატერიალური ვერსიის ხელმისაწვდომობას უზრუნველყოფს სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი. საჯარო განხილვასთან დაკავშირებით მიმართეთ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრს (ტელ: 0322 112023, ელფოსტა: ph@eiec.gov.ge, მის: ქ. თბილისი, მარშალ გელოვანის გამზირი N32გ).

განცხადების რეგისტრაციის თარიღი: 2024 წლის 1 ნოემბერი. განცხადების რეგისტრაციიდან არაუადრეს 26-ე და არაუგვიანეს 30-ე დღისა სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო გასცემს სკოპინგის დასკვნას.

განხილვა

საჯარო განხილვის შესახებ

სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვა - შპს „ლუნჯა ჰესის“ მიერ ჩხოროწყის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე 5.5 მგვტ დადგმული სიმძლავრის „ლუნჯა ჰესის“ მშენებლობა-ექსპლუატაციის და 35 კვ ძაბვის ეგზ-ის გაყვანის პროექტი

დაგეგმილი საქმიანობის სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვის დრო და ადგილი: 2024 წლის 28 ნოემბერი, 16:00 საათი, ჩხოროწყის მუნიციპალიტეტის სოფ. მუხურის ადმინისტრაციული ერთეულის შენობა. გადაწყვეტილების მიმღები უფლებამოსილი ორგანოა სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო. საჯარო განხილვის ორგანიზატორია სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი.

საჯარო განხილვა ღიაა. მონაწილეობის, შენიშვნებისა და მოსაზრებების წარდგენის უფლება აქვს საზოგადოების ნებისმიერ წარმომადგენელს. წარმოდგენილ დოკუმენტაციასთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები შეგიძლიათ გაუზიაროთ სსიპ გარემოს ეროვნულ სააგენტოს 2024 წლის 2 დეკემბრის ჩათვლით მისამართზე: ქ. თბილისი, დავით აღმაშენებლის გამზირი N150 ან ელფოსტაზე: eia@mepa.gov.ge (გამოგზავნისას მიუთითოთ ადრესატი: სსიპ გარემოს ეროვნულ სააგენტოს). მოთხოვნის შემთხვევაში, წარმოდგენილი დოკუმენტაციის ნაბეჭდი/მატერიალური ვერსიის ხელმისაწვდომობას უზრუნველყოფს სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი. საჯარო განხილვასთან დაკავშირებით მიმართეთ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრს (ტელ: 0322 112023, ელფოსტა: ph@eiec.gov.ge, მის: ქ. თბილისი, მარშალ გელოვანის გამზირი N32გ).

განცხადების რეგისტრაციის თარიღი: 2024 წლის 4 ნოემბერი. განცხადების რეგისტრაციიდან არაუადრეს 26-ე და არაუგვიანეს 30-ე დღისა სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო გასცემს სკოპინგის დასკვნას.

ტრამაღია თბილისში: სტუდენტების სხედრები ნაქირავებ ბინაში იპოვეს

თბილისის ცენტრში ორი სტუდენტი გარდაცვლილი ნახეს. ცხედრები ჯავახიშვილის ქუჩაზე, ერთ-ერთ ნაქირავებ ბინაშია აღმოჩენილი.

ახალგაზრდების სამძებრო ოპერაცია პოლიციამ მას შემდეგ დაიწყო, რაც მასთან ოჯახი და მეგობრები კავშირზე ორი დღის განმავლობაში ვერ გადიოდნენ.

23 წლის ბიჭი და 21 წლის გოლი ექსპერტიზის ბიუროში გუშინვე გადაასვენეს.

წინასწარი ინფორმაციით სიკვდილის მიზეზი ნარკოტიკებით ზედოზირება გახდა.

წინასწარი გულწრფელად თანამშრომლობა გარდაცვლილთა ოჯახებს, მეგობრებს და სრულიად საქართველოს!

თბილისის პირველ სამშობიაროში ჩვილი გარდაიცვალა

თბილისში, პირველ სამშობიაროში, გამოენისას ჩვილი გარდაიცვალა. ოჯახის წევრები ექიმებს გულგრილობაში ადანაშაულებენ.

მშობიარე კლინიკაში 10 ნოემბერს შეიყვანეს. როგორც ოჯახის წევრები ამბობენ, მუხრანის მშობიარობა გართულდა, ხოლო საკეისრო კვეთაზე თავად ექიმებმა თქვეს უარი და ოჯახის წევრებს არწმუნებდნენ, რომ ამის საჭიროება არ არსებობდა. ჩვილის ცხედარი ექსპერტიზაზე გადაასვენეს.

შს-ს ცნობით, გამოძიება სისხლის სამართლის 116-ე მუხლით დაიწყო.

ვილსვა რამაზ ხუროძის

შესანიშნავ მოქალაქეს, მეცნიერს, საზოგადო მოღვაწეს, აკადემიკოს რამაზ ხუროძეს 80 წლის იუბილეს ვულოცავთ საქართველოს პურ-პროდუქტების ასოციაცია. ის უაღრესად ეროვნულ-ბული და ღრმად განსწავლული პიროვნებაა, იცნობს ჩვენი დარგის პრობლემებს განსაკუთრებით ქართული საფუარის წარმოების ალორძინების საკითხებში, გასაკვირიც არაფერია, რადგანაც მისი მამა ადოლფ ხუროძე ჩვენი დარგისა და საქართველოს კვების მრეწველობის ხელმძღვანელი (მინისტრი) და საქართველოში ამ დარგის საინჟინრო სკოლის დამფუძნებელი გახლდათ, ხოლო ბატონი რამაზის მუდმივი ყურადღება დარგის პროგრესული განვითარებისთვის ჩვენთვის ძალიან მნიშვნელოვანია.

სულითა და გულით ვულოცავთ საიუბილეო თარიღს. ვუსურვებთ ჯანმრთელობასა და მხნეობას.

მალხაზ დოლიძე,

საქართველოს პურის მრეწველთა კავშირის თავჯდომარე, ტექ. მეც. დოქტორი, პროფესორი.

„მე პარ საქართველო“!

მე 2024-20 საქართველოს საფინანსოვო ნაკრების მონაწილეობის აღსანიშნავად ოქროსა და ვერცხლის საკოლექციო მონეტების გაყიდვა უახლოეს მომავალში დაიწყება.

ისევე როგორც სრულიად საქართველო, ეროვნული მანკის მთელი გუნდი ჩვენი ფეხბურთელების დიდი გულშემატკივრები ვართ. მყისიერად გადავწყვიტეთ, შეგვეკვითა ვერცხლის მონეტა, – განაცხადა იმედის კვირასთან ეროვნული მანკის პრეზიდენტის მოვალეობის შემსრულებელმა ნათია თურნავამ.

მან ლიეტუვის ზარაფხანაში დამზადებულ მონეტებზე ისაუბრა. „მყისიერად გადავწყვიტეთ, შეგვეკვითა ვერცხლის მონეტა, რომლის დიზაინიც საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციასთან ერთად შეიქმნა. მონეტაზე გამოსახულია ახალი საფეხბურთო მაისური, რომელიც ჩვენი ნაკრების რებრენდინგის პროცესში შეიქმნა

და მოუთმენლად ველით ამ მონეტის საქართველოში ჩამოსვლას“, – განაცხადა თურნავამ.

ამასთან, მონეტები დამზადდა როგორც ვერცხლის, ასევე ოქროსი, რომელთაც ორივე მხრიდან, მუდმივ პირზე ფერადი დეტალები აქვთ, რითაც ისინი უფრო ღირებულია. გამოსახულია ნაკრების გერბი და ნარწერა – „მე პარ საქართველო“.

ლიეტუვის ზარაფხანაში დამზადებულ მონეტებს საქართველოში უახლოეს ხანში ჩამოიტანენ. დაგეგმილია 10 ათასი ვერცხლისა და 1 500 ოქროს მონეტის გამოგზავნა. მონეტებზე დიდი მოთხოვნილების გამო, ეროვნული მანკი მათი გაყიდვის შესახებ ინფორმაციას მოსახლეობას დამატებით აცნობებს.

საქართველოს პრეზიდენტმა 11 მსჯავრდებული შეიწყალა

საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის ცნობით, საქართველოს პრეზიდენტმა დღეს 11 მსჯავრდებულ პირს შეიწყალა, საიდანაც 3 მსჯავრდებულ პირს პენიტენციურ დაწესებულებაში მოსახლელად დარჩენილი თავისუფლების აღკვეთის სახით შეფარდებული სასჯელის ვადა შეუმცირდა.

როგორც ადმინისტრაციის მიერ გავრცელებულ განცხადებაში აღნიშნული, შეწყალების აქტი ასევე შეეხო 8 პირობით მსჯავრდებულ პირს, რომლებიც სრულად გათავისუფლდნენ პირობითად ჩათვლილი თავისუფლების აღკვეთის შემდგომი მოხდისაგან.

- უხსოვრი პალატის კარსი:**
 აუშ დოლარი - 2.7288; ეპრო - 2.9138;
 ბრიტანული გირპანმა სტერლინგი - 3.5185;
 100 რუბლი - 2.7832; თურქული ლირა - 0.0795;
 აზერბაიჯანული მანათი - 1.6056;
 1000 სომხური დრამი - 7.0462.

წმიდათა ათთა ბეერთა (100 000) მოწამეთა ხსოვნის დღე

13 ნოემბერს საქართველოს წმიდა მართლმადიდებელი სამოციქულო ეკლესია იხსენიებს 100 000 წმინდანს, რომლებიც 1227 წელს ხვარაზმელებმა აწამეს.

...უამთააღმწერელი მოგვიხსენოს, რომ ხვარაზმის სულთანი ჯალალედინი საქართველოს საზღვრებს მოადგა და ათაბაგ ავაგ მხარგრძელს შესთავაზა: „ან მწებავს, რათა შევერთნეთ მტკიცეთა ფიცითა და ვებრძოლოთ მტერთა (მონღოლებს), რომელ მეფე თქვენი დედაკაცი არს და მყოფი ქმარ მისა და მეფე თქვენი ზედა და ვძლიოთ ყოველთა მტერთა ჩვენთა, უკეთუ ესე არა ჰყოთ, მოხრდეს სამეფო თქვენი“.

რუსუდანმა ავაგს უარი შეუთვალა. სულთანმა ლაშქარი თბილისისკენ დაძრა. ბრძოლის პირველ დღეს „ძლევა აჩვენეს ქართველთა“. მაგრამ დამით მტერი თბილისში აღმოჩნდა... სისხლის მდინარე წალეკა ქალაქი. ქუჩები და მტკვარი გვამებით აივსო...

სულთანმა მორღვევინა სიონის ტაძრის გუმბათი, გამოატანინა ტაძრიდან მაცხოვრის და ყოველდღე მინდა ღვთისმშობლის ხატები, დაასვენებინა ხილზე და უბრძანა ქართველებს: „დათრგუნვა პატიოსანთა ხატთა და დატევა სჯულისა“. ვინც ამას არ აღასრულებდა, „წარკვეთა თავთა“ ელოდა.

100 000 ქართველი შეენირა ამ დღეს წმინდა ხატების თაყვანისცემას და სარწმუნოების დაცვას.

ერთ დღეში 100 000 წამებული – მსოფლიოში უპრეცედენტო ფაქტია!

გიული ლიპარტია

„ასტრილობა“ ეროვნულ სასახლეში

ასტრიდ ლინდგრენის დაბადების დღე

14 ნოემბერს, ეროვნული სასახლე, ყველაზე კეთილი „ჯალოქრის“ დამადების დღის აღსანიშნავად, უმასპინძლებს „ასტრილობას“ ეროვნულ სასახლეში.

„14 ნოემბერს ასტრიდ დაბადა, ქალი, ვის გულშიც მუდამ ბავშვი ცხოვრობდა, გოგონა, რომელიც სიცოცხლის ბოლომდე წვიმაში რწყავდა ყვავილებს, ავტორი, რომელსაც „არ სურდა“ დიდებისთვის წერა, მაგრამ მისი „ბავშვებისთვის“ დანერგილი ნაწარმოებები იმხელა ფილოსოფიაა, რომ ადამიანები ზრდასრულ ასაკშიც კითხულობენ თავება პეპის, ცელქი

ემილის, უფხო ძია მელკერისა და სხვათა ისტორიებს, ზრდასრულ ასაკშიც ოცნებობენ ვილა ყიყიყოსა და კუნძულ სალტკოკაზე დასახლებასა და ფრეკენ ბოკის შებრანული გუფთებისა და პეპილოტას იატაკზე გამრტყელებული მაჭკატების ჭამაზე.

სწორედ ამიტომ ყველას, ვის გულშიც ბავშვი ცხოვრობს 14 ნოემბერს ვეპატიუებით ეროვნულ სასახლეში – ვავისნოთ ასტრიდ – „ავახოთ“ მაჭკატები, ვიმღეროთ, დავხატოთ ჭორფლები, დავათვალიეროთ გამოფენა, ვავეცნოთ ესეებს და ვნახოთ ჩვენი თეატრალური მიმართულების მოსწავლეების წარმოდგენა.

შემოგვიერთდით, ერთად შევექმნათ ჯაღოსური გარემო.

მედიათეკაში (B17) პატარებს უმასპინძლებს ყველასათვის საყვარელი საბავშვო მწერალი – ლელა ცუქცირიძე. ვისაუბროთ მწერალსა და მის წიგნებზე; ვითამაშოთ მხიარული ვიქტორინა;

ჩავერთოთ მხიარულ, ინტერაქციულ აქტივობებში“, – აღნიშნულია მოსწავლე-ახალგაზრდობის ეროვნული სასახლის მიერ გავრცელებულ ინფორმაციაში.

გამომცემელი და მთავარი რედაქტორი
სპარტაკ ქობულაია
 (599-36-00-35);
 რედაქტორის მოადგილე
მამუკა ვაშაკიძე
 (597-22-07-04),
 შემოქმედებითი ჯგუფი:
ალექო ასლანიშვილი,
თემურ ქორიძე,
ოთარ ტურაბელიძე,
გია პლატონიშვილი,
 პიარისა და მარკეტინგის მენეჯერი
რუსუდან ქობულაია
 (577-77-27-17),
 სტილისტ-კორექტორები:
ნაირა კვციელია,
მაია ოთარაშვილი.
 ოპერატორი
შორენა გვილია.
 დამკაბადონებელი
გიორგი მახარაშვილი.
 გაზეთის განახლებული
 ლოგოს ავტორი
გიორგი ნადარეშიანი

მისამართი:
 თბილისი, აკაკი წერეთლის N116

წერილები გამოგზავნეთ ელექტრონულ მისამართზე:
 sak@sak.ge

გაზეთი დამოუკიდებელია და ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპით. რედაქციის აზრი, შესაძლოა, არ ემთხვეოდეს ავტორთა მოსაზრებებს.

ფაქტების სიზუსტეზე პასუხისმგებელია ავტორი. საავტორო უფლებები დაცულია. რედაქცია პასუხს არ აგებს სოციალური ქსელიდან და სხვა მედია-საშუალებებიდან გადმოზეჭილ, ან უცხოური პრესიდან თარგმნილი მასალების, ფაქტების, ინფორმაციის სიზუსტეზე, გარეთვე სარეკლამო განცხადებების შინაარსსა და სტილზე.

იხილეთ სტამბა
„კოლორი“
 ვ. ბაღდავაძის №3
კოლორი
 ჯგუფი
 UAC(უაპ)070.4(479.22)
 C-323

რეკლამისთვის დარეკეთ:
577-77-27-17
 rkobulia29@gmail.com
 ანგარიშის ნომერი
GE90BG000000538329790

გაზეთის მომდევნო ნომერი გამოვა პარასკევს, 15 ნოემბერს